Publicat în Jurnalul Oficial L nr. 141 din 11-06-1993

DIRECTIVA 93/6/CEE A CONSILIULUI

din 15 martie 1993

privind rata de adecvare a capitalului societăţilor de investiţii şi al instituţiilor de credit

CONSILIUL COMUNITĂŢILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunităţii Economice Europene, în special articolul 57 alineatul (2) prima şi a treia teză,

având în vedere propunerea Comisiei ([1]),

în cooperare cu Parlamentul European ([2]),

având în vedere avizul Comitetului Economic şi Social ([3]),

întrucât obiectivul principal al Directivei 93/22/CEE a Consiliului din 10 mai 1993 privind serviciile de investiţii în domeniul valorilor mobiliare ([4]) este să permită societăţilor de investiţii autorizate şi supravegheate de autorităţile competente din statul membru de origine să înfiinţeze sucursale şi să furnizeze servicii în mod liber în alte state membre; întrucât directiva menţionată anterior prevede, prin urmare, coordonarea normelor de autorizare a societăţilor de investiţii şi a desfăşurării activităţii acestora;

întrucât directiva menţionată anterior nu stabileşte însă norme privind fondurile proprii ale societăţilor de investiţii şi nici nu stabileşte valoarea capitalului lor iniţial; întrucât nu stabileşte un cadru comun pentru supravegherea riscurilor la care sunt expuse societăţile menţionate; întrucât directiva menţionată anterior face trimitere, în câteva din prevederile sale, la altă iniţiativă comunitară al cărei obiectiv îl reprezintă tocmai adoptarea de măsuri coordonate în domeniile menţionate;

întrucât abordarea adoptată constă în armonizarea esenţială, necesară şi suficientă pentru a asigura recunoaşterea reciprocă a acordurilor şi a sistemelor de supraveghere prudenţială; întrucât adoptarea de măsuri de coordonare a definiţiilor fondurilor proprii ale societăţilor de investiţii, a stabilirii valorii capitalului lor iniţial şi a stabilirii unui cadru comun pentru supravegherea riscurilor la care sunt expuse societăţile de investiţii sunt aspecte esenţiale ale armonizării necesare realizării recunoaşterii reciproce în cadrul pieţei financiare interne;

([1]) JO, C 152, 21.6.1990, p. 6; JO, C 50, 25.2.1992, p. 5

([2]) JO, C 326, 16.12.1991, p. 89; JO, C 337, 21.12.1992, p. 114

([3]) JO, C 69, 18.3.1991, p. 1

([4]) Vezi pagina 27 din prezentul Jurnal Oficial.

întrucât este adecvat să se stabilească valori diferite ale capitalului iniţial în funcţie de paleta de activităţi pe care societăţile de investiţii sunt autorizate să le desfăşoare;

întrucât societăţile de investiţii existente trebuie să fie autorizate să îşi continue în anumite condiţii activitatea, chiar dacă nu respectă valoarea minimă a capitalului iniţial stabilită pentru societăţile nou înfiinţate;

întrucât statele membre pot stabili norme mai stricte decât cele prevăzute în prezenta directivă;

întrucât prezenta directivă se înscrie într-un efort internaţional mai larg întreprins în vederea apropierii normelor în vigoare privind supravegherea societăţilor de investiţii şi instituţiilor de credit (denumite în continuare colectiv 4instituţii5);

întrucât normele de bază comune privind fondurile proprii ale instituţiilor sunt un element-cheie al pieţei interne în sectorul serviciilor de investiţii, deoarece fondurile proprii permit asigurarea continuităţii activităţii acestor instituţii şi protejarea investitorilor;

întrucât, pe o piaţă financiară comună, instituţiile, fie ele societăţi de investiţii, fie instituţii de credit, sunt în concurenţă directă între ele;

întrucât este, prin urmare, de dorit aplicarea unui tratament egal instituţiilor de credit şi societăţilor de investiţii;

întrucât, în ceea ce priveşte instituţiile de credit, au fost deja stabilite norme comune privind controlul şi supravegherea riscurilor creditului în Directiva 89/647/CEE a Consiliului din 18 decembrie 1989 privind rata solvabilităţii instituţiilor de credit ([5]);

([5]) JO L 386, 30.12.1989, p. 14. Directivă modificată de Directiva 92/30/CCE (JO L 110, 28.4.1992, p. 52)

întrucât este necesară elaborarea de norme comune privind riscurile de piaţă la care sunt expuse instituţiile de credit şi instituirea unui cadru complementar pentru supravegherea riscurilor la care sunt expuse instituţiile, mai ales a riscurilor de piaţă şi, în special, a riscurilor de poziţie, a riscurilor de regularizare/contrapartidă şi a riscurilor de schimb valutar;

întrucât este necesară introducerea conceptului de "portofoliu privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare", care să conţină poziţiile în titluri şi în alte instrumente financiare deţinute în scopuri comerciale şi care sunt expuse în principal riscurilor de piaţă şi riscurilor privind anumite servicii financiare furnizate clientului;

întrucât este de dorit ca instituţiile al căror portofoliu privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare este modest, în termeni atât absoluţi, cât şi relativi, să poată aplica mai degrabă Directiva 89/647/CEE decât dispoziţiile anexelor I şi II la prezenta directivă;

întrucât este important ca la supravegherea riscului de regularizare/livrare să se ţină cont de existenţa sistemelor care oferă o protecţie adecvată ce diminuează acest risc;

întrucât, în toate cazurile, instituţiile trebuie să se conformeze dispoziţiilor prezentei directive în ceea ce priveşte acoperirea riscurilor de schimb valutar în toate activităţile lor; întrucât cerinţele de capital trebuie să fie mai reduse în cazul poziţiilor exprimate în valute strâns legate între ele, fie că acestea sunt confirmate statistic, fie că decurg din acorduri interguvernamentale obligatorii, în special din cele încheiate în vederea instituirii uniunii monetare europene;

întrucât existenţa în toate instituţiile a unui sistem intern de supraveghere şi control a riscurilor de rată a dobânzii aferente tuturor operaţiunilor lor este o modalitate extrem de importantă de minimalizare a acestor riscuri; întrucât este necesar, prin urmare, ca aceste sisteme să facă obiectul unei supravegheri de către autorităţile competente;

întrucât Directiva 92/121/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1992 privind supravegherea şi controlul riscurilor majore ale instituţiilor de credit ([6]) nu urmăreşte stabilirea de norme comune privind supravegherea riscurilor majore aferente activităţilor care sunt în principal expuse riscurilor de piaţă; întrucât directiva menţionată anterior face trimitere la o altă iniţiativă comunitară, al cărei obiect îl reprezintă instituirea coordonării metodelor necesară în acest domeniu;

întrucât este necesară adoptarea de norme privind supravegherea şi controlul riscurilor majore la care sunt expuse societăţile de investiţii;

întrucât fondurile proprii ale instituţiilor de credit au fost deja definite în Directiva 89/299/CEE a Consiliului din 17 aprilie 1989 privind fondurile proprii ale instituţiilor de credit ([7]);

([6]) JO L 29, 5.2.1993, p. 1

([7]) JO L 124, 5.5.1989, p. 16. Directivă modificată ultima dată de Directiva 92/30/EEC (JO L 110, 28.9.1992, p. 52)

întrucât definirea fondurilor proprii ale instituţiilor ar trebui să se bazeze pe definiţia menţionată anterior;

întrucât, cu toate acestea, în sensul prezentei directive, există motive să nu se ia în considerare definiţia prevăzută în directiva menţionată anterior, pentru a se ţine cont de caracteristicile specifice activităţilor desfăşurate de instituţiile care prezintă în principal riscuri de piaţă;

întrucât Directiva 92/30/CEE a Consiliului din 6 aprilie 1992 privind supravegherea instituţiilor de credit pe o bază consolidată ([8]) enunţă principiul consolidării; întrucât directiva menţionată anterior nu stabileşte norme privind consolidarea instituţiilor financiare ce desfăşoară activităţi expuse în principal riscurilor de piaţă; întrucât directiva menţionată anterior face trimitere la altă iniţiativă comunitară al cărei obiect îl reprezintă adoptarea de măsuri coordonate în acest domeniu;

_____

([8]) JO L 110, 28.4.1992, p. 52.

întrucât dispoziţiile Directivei 92/30/CEE din 6 aprilie 1992 nu se aplică grupurilor care includ una sau mai multe societăţi de investiţii, dar nici o instituţie de credit; întrucât s-a estimat totuşi că ar fi de dorit să se creeze un cadru comun pentru instituirea supravegherii societăţilor de investiţii pe o bază consolidată;

întrucât adaptările tehnice la normele stabilite în prezenta directivă vor putea fi necesare la anumite intervale de timp pentru a ţine cont de evoluţia situaţiei în domeniul serviciilor de investiţii; întrucât Comisia va propune, dacă va fi cazul, adaptările necesare;

întrucât Consiliul ar trebui să adopte, ulterior, dispoziţii privind adaptarea prezentei directive la progresul tehnic în conformitate cu Directiva 87/373/CEE a Consiliului din 13 iulie 1987, care stabileşte modalităţile de exercitare a competenţele de punere în aplicare conferite Comisiei ([9]); întrucât, între timp, Consiliul însuşi ar trebui să opereze această modificare, la propunerea Comisiei;

_____

([9]) JO L 197, 18.7.1987, p. 33.

întrucât este oportun să se prevadă revizuirea prezentei directive într-un termen de trei ani de la punerea sa în aplicare, ţinând cont de experienţa, de evoluţia pieţelor financiare şi de activităţile din cadrul forurilor internaţionale ale autorităţilor de reglementare; întrucât această revizuire ar trebui să includă şi o revizuire a listei domeniilor în care sunt necesare adaptări tehnice;

întrucât prezenta directivă şi Directiva 93/22/CEE sunt atât de strâns legate încât intrarea lor în vigoare la date diferite ar putea duce la denaturarea concurenţei,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

(1) Statele membre aplică dispoziţiile prezentei directive societăţilor de investiţii şi instituţiilor de credit în sensul articolului 2.

(2) Un stat membru poate impune cerinţe suplimentare sau mai stricte societăţilor de investiţii şi instituţiilor de credit pe care le-a agreat.

DEFINIŢII

Articolul 2

În sensul prezentei directive:

(1) instituţie de credit înseamnă o instituţie de credit, în sensul articolului 1 prima liniuţă din prima Directivă 77/780/CEE a Consiliului din 12 decembrie privind coordonarea actelor cu putere de lege şi a actelor administrative de începere şi desfăşurare ([10]) a activităţii instituţiilor de credit şi care face obiectul dispoziţiilor Directivei 89/647/CEE;

_____

([10]) JO L 322, 17.12.1977, p. 30. Directivă modificată ultima dată de Directiva 89/646/CEE (JO L 386, 30.12.1989, p. 1).

---

(2) societate de investiţii înseamnă o instituţie în sensul articolului 1 alineatul (2) din Directiva 93/22/CEE care face obiectul cerinţelor prevăzute în directiva menţionată anterior, cu excepţia:

— instituţiilor de credit,

— societăţilor locale definite la alineatul (20),

şi

— societăţilor care se limitează la a primi şi transmite ordine de la investitori fără a deţine ele însele fonduri şi/sau titluri aparţinând clienţilor lor şi care, din acest motiv, nu riscă în nici un caz să devină debitoare faţă de clienţii lor;

(3) instituţii înseamnă instituţiile de credit şi societăţile de investiţii;

(4) societăţi de investiţii recunoscute dintr-o ţară terţă înseamnă societăţi care, dacă ar fi avut sediul în Comunitate, s-ar fi încadrat în definiţia dată societăţilor de investiţii la alineatul (2), care sunt autorizate într-o ţară terţă şi care fac obiectul şi îndeplinesc cerinţele normelor prudenţiale considerate de către autorităţile competente ca fiind cel puţin la fel de stricte ca cele prevăzute în prezenta directivă;

(5) instrument financiar înseamnă orice instrument în sensul secţiunii B a Anexei la Directiva 93/22/CEE;

(6) portofoliu privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare al unei instituţii înseamnă un portofoliu care cuprinde:

(a) poziţiile proprii în instrumente financiare care sunt deţinute de instituţie în vederea revinderii lor şi/sau care sunt achiziţionate de instituţie cu intenţia de a beneficia pe termen scurt de diferenţele actuale şi/sau viitoare între preţul de cumpărare şi de vânzare sau de variaţia altor preţuri sau de dobânzi şi poziţiile ce rezultă din cumpărări şi vânzări simultane efectuate în cont propriu (matched principal broking) sau poziţiile deţinute în vederea acoperirii altor elemente ale portofoliului,

şi

(b) riscurile datorate operaţiunilor nederulate, tranzacţiilor incomplete şi instrumentelor derivate extrabursiere menţionate la punctele 1, 2 3 şi 5 din anexa II, riscurile datorate acordurilor de răscumpărare şi împrumuturilor de titluri bazate pe titluri incluse în portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare în sensul literei (a) menţionate anterior, prevăzut la punctul 4 din anexa II şi, cu condiţia autorizării de către autorităţile competente, riscurile aferente acordurilor de primire în pensiune şi împrumutului de titluri, prevăzute tot la punctul 4, care îndeplinesc fie condiţiile menţionate la punctele (i), (ii), (iii) şi (v), fie cele de la (iv) şi (v), de mai jos:

(i) riscurile sunt evaluate zilnic la preţul pieţei, în conformitate cu procedurile prevăzute în anexa II;

(ii) garanţia este adaptată astfel încât să ţină cont de variaţiile semnificative ale valorii titlurilor care fac obiectul operaţiunii sau tranzacţiei respective, în conformitate cu o normă considerată acceptabilă de către autorităţile competente;

(iii) operaţiunea sau tranzacţia prevede faptul că creanţele instituţiei sunt compensate automat şi imediat cu creanţe ale contrapartidei în cazul în care aceasta din urmă nu îşi îndeplineşte obligaţiile;

(iv) operaţiunea sau tranzacţia în cauză este interprofesională;

(v) asemenea operaţiuni şi tranzacţii sunt folosite numai în scopurile pentru care sunt acceptate şi corespunzătoare, tranzacţiile artificiale, în special cele care nu sunt pe termen scurt, fiind excluse,

şi

(c) riscurile sub formă de drepturi de brokeraj, comisioane, dobânzi, dividente şi de depozit de marjă privind instrumente derivate tranzacţionate la bursă, care sunt direct legate de elementele cuprinse în portofoliu şi prevăzute la punctul 6 din anexa II.

Includerea unor anumite elemente în portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare sau excluderea lor se efectuează în conformitate cu proceduri obiective, care cuprind, dacă este cazul, normele contabile ale instituţiei respective; aceste proceduri, precum şi punerea lor în aplicare pe o bază continuă, fac obiectul unei evaluări de către autorităţile competente,

(7) societate-mamă, filială şi instituţie financiară înseamnă o societate-mamă, o filială şi o instituţie financiară, aşa cum sunt acestea definite în articolul 1 din Directiva 92/30/CEE;

(8) holding financiar înseamnă o instituţie financiară ale cărei filiale sunt exclusiv sau în principal instituţii de credit, societăţi de investiţii sau alte instituţii financiare, dintre care cel puţin una este o instituţie de credit sau o societate de investiţii;

(9) ponderarea riscurilor înseamnă gradele riscului de credit aplicabile contrapartidelor respective, conform dispoziţiilor Directivei 89/647/CEE. Cu toate acestea, activelor care reprezintă creanţe şi celorlalte riscuri ale societăţilor de investiţii sau ale societăţile de investiţii recunoscute din ţări terţe şi riscurile asumate cu privire la casele de compensaţie şi la bursele recunoscute li se vor atribui aceeaşi pondere ca atunci când contrapartida respectivă este o instituţie de credit;

(10)instrumente derivate extrabursiere înseamnă contractele privind rata dobânzii sau rata de schimb valutar menţionate în anexa II la Directiva 89/647/CEE şi contractele privind titlurile de capital care nu sunt incluse în bilanţ, cu condiţia ca aceste contracte să nu fi fost încheiate pe o piaţă organizată sau să se supună unor cerinţe de marjă zilnice şi, în cazul contractelor privind rata de schimb, să aibă o valabilitate iniţială mai mare de 14 zile calendaristice;

(11)piaţă reglementată înseamnă o piaţă care corespunde definiţiei date în articolul 1 alineatul (13) din Directiva 93/22/CEE;

(12)elemente eligibile înseamnă poziţii lungi şi scurte în activele menţionate la articolul 6 alineatul 1 litera (b) din Directiva 89/647/CEE şi în titluri de creanţă emise de către societăţile de investiţii sau de societăţile de investiţii recunoscute din ţări terţe. De asemenea, se face referire şi la poziţiile lungi şi scurte în titluri de creanţă, cu condiţia ca aceste titluri să îndeplinească următoarele condiţii: în primul rând, să fie cotate pe cel puţin una dintre pieţele reglementate ale unui stat membru sau la o bursă de valori dintr-o ţară terţă, cu condiţia ca această bursă să fie recunoscută de către autorităţile competente ale statului membru respectiv; în al doilea rând, să fie considerate de către instituţia respectivă ca fiind suficient de lichide şi ca prezentând, datorită solvabilităţii emitentului, un grad de risc de incapacitate de plată comparabil cu sau mai mic decât cel al activelor menţionate la articolul 6 alineatul 1 litera (b) din Directiva 89/647/CEE; modalitatea de evaluare a titlurilor face obiectul evaluării de către autorităţile competente, care nu acceptă decizia instituţiei în cazul în care consideră că titlurile în cauză prezintă un grad de risc de incapacitate de plată prea mare pentru ca aceste elemente să fie considerate eligibile.

Prin excepţie de la cele menţionate anterior şi până la o coordonare ulterioară, este la latitudinea autorităţilor competente să recunoască eligibilitatea titlurilor care sunt suficient de lichide şi care prezintă, datorită solvabilităţii emitentului, un grad de risc de incapacitate de plată comparabil cu sau mai mic decât cel al activelor menţionate la articolul 6 alineatul (1) litera (b) din Directiva 89/647/CEE. Riscul de incapacitate de plată atribuit acestor titluri trebuie să fi fost evaluat la acest nivel de cel puţin două organisme de evaluare recunoscute de către autorităţile competente sau de către numai un astfel de organism, cu condiţia ca alt organism de evaluare recunoscut de autorităţile competente să nu le fi atribuit un rang inferior.

Cu toate acestea, autorităţile competente pot renunţa la condiţia enunţată în teza precedentă, dacă nu o consideră potrivită, având în vedere, de exemplu, caracteristicile pieţei, emitentul sau de o combinaţie a acestor două caracteristici.

Pe lângă acestea, autorităţile competente impun instituţiilor să aplice ponderarea maximă, indicată în tabelul 1 de la punctul 14 al anexei I, titlurilor care prezintă un risc special datorită solvabilităţii şi/sau lichidităţii insuficiente a emitentului.

Autorităţile competente din fiecare stat membru furnizează în mod regulat Consiliului şi Comisiei informaţii privind metodele utilizate pentru evaluarea elementelor eligibile, mai ales cu privire la metodele utilizate pentru evaluarea gradului de lichiditate a emisiunii şi a solvabilităţii emitentului;

(13)elemente ale administraţiilor centrale înseamnă poziţiile lungi şi scurte în activele menţionate la articolul 6 alineatul (1) lit. (a) din Directiva 89/647/CEE şi cele afectate de o ponderare de 0 %, în conformitate cu articolul 7 din directiva menţionată anterior;

(14)titlu convertibil înseamnă un titlu pe care posesorul îl poate schimba cu un altul, de obicei cu o acţiune a emitentului;

(15)warant înseamnă un instrument care îi conferă posesorului dreptul de a cumpăra un anumit număr de acţiuni sau de obligaţiuni la un preţ determinat până la data expirării warant-ului. Warantele pot fi lichidate prin livrarea titlurilor de credit sau a echivalentului lor în numerar;

(16)warant acoperit înseamnă un instrument emis de o entitate alta decât emitentul instrumentului subiacent, care îi dă posesorului dreptul de a cumpăra un număr de acţiuni sau obligaţiuni la un preţ anume sau dreptul de a-şi asigura un profit sau de a evita o pierdere în raport cu fluctuaţiile unui indice privind unul din instrumentele financiare menţionate în secţiunea B a anexei la Directiva 93/22/CEE până la data expirării warantului.

(17)acord de dare în pensiune şi acord de primire în pensiune înseamnă o operaţiune prin care o instituţie sau contrapartida sa transferă titluri sau drepturi garantate privind proprietatea titlurilor, în cazul în care această garanţie este emisă de către o bursă recunoscută care deţine drepturile asupra titlurilor, operaţiunea nepermiţând transferul sau darea în gaj a unui anumit titlu către mai mult de o contrapartidă la un moment dat şi prin care se angajează să le răscumpere (sau să răscumpere titluri care prezintă aceleaşi caracteristici) la un preţ determinat şi la o dată ulterioară stabilită sau care urmează a fi stabilită de către instituţia care efectuează transferul. Operaţiunea reprezintă un acord de dare în pensiune pentru instituţia care vinde titlurile şi un acord de primire în pensiune pentru instituţia care le cumpără.

Un acord de primire în pensiune este considerat o tranzacţie interprofesională când contrapartida face obiectul coordonării prudenţiale la nivel comunitar sau este o instituţie de credit din zona A în sensul Directivei 89/647 /CEE sau este o societate de investiţii recunoscută dintr-o ţară terţă sau când acordul este încheiat cu o casă de compensaţie sau cu o bursă recunoscută;

(18)dare de titluri cu împrumut şi luare de titluri cu împrumut înseamnă o tranzacţie prin care o instituţie sau contrapartida sa transferă titluri contra unei garanţii corespunzătoare, împrumutatul angajându-se să restituie titlurile echivalente la o dată viitoare sau atunci când i se va solicita acest lucru de către instituţia care transferă titlurile. Tranzacţia reprezintă dare de titluri cu împrumut pentru instituţia care transferă titlurile şi luare de titluri cu împrumut pentru instituţia căreia îi sunt transferate.

Luarea de titluri cu împrumut este considerată o tranzacţie interprofesională atunci când contrapartida face obiectul unei coordonării prudenţiale la nivel comunitar sau este o instituţie de credit din zona A, în sensul Directivei 89/647/CEE, sau este o societate de investiţii recunoscută dintr-o ţară terţă sau când tranzacţia este încheiată cu o casă de compensaţie recunoscută sau cu o bursă recunoscută;

(19)membru compensator înseamnă un membru al bursei sau al casei de compensaţie care are o relaţie contractuală directă cu contrapartida centrală (garantul pieţei); persoanele care nu sunt membri compensatori trebuie să îşi desfăşoare activitatea comercială prin intermediul unui membru compensator;

(20)societate locală înseamnă o societate care acţionează numai în nume propriu la o bursă de contracte futures sau de opţiuni sau în numele altor membri ai aceleaşi burse sau pentru a stabili preţul pentru alţi membri ai aceleaşi burse, societatea fiind garantată de un membru compensator al bursei. Responsabilitatea îndeplinirii obligaţiilor contractuale ale unei asemenea societăţi trebuie asumată de un membru compensator al aceleiaşi burse, aceste contracte trebuind a fi luate în considerare la calcularea cerinţelor de capital totale ale membrului compensator, atât timp cât poziţiile societăţii locale sunt complet separate de cele ale membrului compensator;

(21)delta înseamnă variaţia prognozată a preţului unei opţiuni în raport cu o variaţie mică a preţului instrumentului suport al opţiunii;

(22)în sensul punctului 4 din anexa II, poziţie lungă înseamnă o poziţie a unei instituţii care a stabilit rata dobânzii pe care o va primi la un anumită dată în viitor; iar poziţie scurtă înseamnă o poziţie a unei instituţii care a stabilit rata dobânzii pe care o va plăti la o anumită dată în viitor;

(23)fonduri proprii înseamnă fondurile proprii în sensul Directivei 89/299/CEE; cu toate acestea, această definiţie poate fi modificată în cazurile prevăzute în anexa V;

(24)capital iniţial înseamnă elementele prevăzute la articolul 2 alineatul (1) punctele 1 şi 2 din Directiva 89/299 /CEE;

(25)fonduri proprii de bază înseamnă elementele prevăzute la articolul 2 alineatul (1) punctele 1, 2 şi 4 din Directiva 89/299/CEE, din care se scad cele menţionate la punctele 9, 10 şi 11 din alineatul menţionat anterior;

(26)capital înseamnă fondurile proprii;

(27)durata modificată înseamnă durata calculată folosind formula prezentată la punctul 26 al anexei I.

CAPITALUL INIŢIAL

Articolul 3

(1) Societăţile de investiţii care deţin fondurile şi/sau titlurile clienţilor şi care furnizează unul sau mai multe din următoarele servicii vor avea un capital iniţial de 125.000 ECU:

— primirea şi transmiterea ordinelor investitorilor cu privire la instrumentele financiare,

— executarea ordinelor investitorilor cu privire la instrumentele financiare,

— gestionarea portofoliilor de investiţii individuale în instrumente financiare, cu condiţia ca aceste societăţi să nu efectueze operaţiuni în nume propriu privind vreunul dintre instrumentele financiare şi să nu îşi ia angajamentul de garantare fermă a emisiunilor de instrumente financiare.

Deţinerea de poziţii în instrumente financiare, altele decât cele cuprinse în portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare, în vederea investirii fondurilor proprii nu este considerată operaţiune în sensul dispoziţiilor primului paragraf sau în contextul alineatului (2).

Cu toate acestea, autorităţile competente pot permite societăţilor de investiţii care execută ordinele investitorilor privind instrumente financiare să deţină asemenea instrumente în nume propriu, cu condiţia îndeplinirii următoarelor cerinţe:

— asemenea poziţii să provină numai din faptul că societatea de investiţii nu este în măsură să asigure o acoperire exactă a ordinului primit,

— valoarea de piaţă totală al unor astfel de poziţii nu depăşeşte 15% din capitalul iniţial al societăţii,

— societatea îndeplineşte cerinţele menţionate la articolele 4 şi 5,

— astfel de poziţii au caracter ocazional şi provizoriu şi sunt limitate strict la perioada necesară efectuării tranzacţiei respective.

(2) Statele membre pot reduce la 50 000 ECU valoarea specificată la alineatul (1), dacă societatea nu este autorizată să deţină fondurile sau titlurile clienţilor şi nici să acţioneze în nume propriu sau să îşi ia un angajament de garantare fermă a emisiunilor de instrumente financiare.

(3) Toate celelalte societăţi de investiţii vor avea un capital iniţial de 730 000 ECU.

(4) Societăţile menţionate la articolul 2 alineatul (2) a doua şi a treia liniuţă vor avea un capital iniţial de 50 000 de ECU, în măsura în care beneficiază de libertatea de stabilire şi/sau furnizează serviciile prevăzute la articolele 14 şi 15 din Directiva 93/22/CEE.

(5) Sub rezerva dispoziţiilor de la alineatele (1) - (4), statele membre pot continua să autorizeze societăţile de investiţii şi societăţile menţionate la alineatul 4 înfiinţate înainte de punerea în aplicare a prezentei directive ale căror fonduri proprii sunt inferioare nivelelor de capital iniţial prevăzute la alineatele (1)-(4). Fondurile proprii ale tuturor acestor societăţi trebuie să nu coboare sub nivelul de referinţă cel mai ridicat calculat după data notificării prezentei directive. Nivelul de referinţă este nivelul mediu zilnic al fondurilor proprii calculat pe o perioadă de şase luni precedentă datei la care se face calculul. Nivelul de referinţă menţionat anterior se calculează o dată la şase luni pe perioada precedentă corespunzătoare.

(6) Dacă o altă persoană fizică sau juridică preia conducerea uneia din societăţile prevăzute la alineatul (5), fondurile proprii ale societăţii respective trebuie să atingă cel puţin nivelul specificat la alineatele (1)-(4), cu excepţia următoarelor cazuri:

(i) în cazul primului transfer prin succesiune, după punerea în aplicare a prezentei directive, sub rezerva aprobării de către autorităţile competente şi pe o perioadă maximă de zece ani de la efectuarea transferului;

(ii) în cazul schimbării unuia dintre asociaţii unei societăţi de persoane (partnership), cu condiţia ca cel puţin unul dintre asociaţii existenţi la data punerii în aplicare a prezentei directive să rămână în cadrul asocierii, timp de cel mult zece ani de la punerea în aplicare a prezentei directive.

(7) Cu toate acestea, în anumite circumstanţe şi cu acordul autorităţilor competente, în cazul în care fuzionează două sau mai multe societăţi de investiţii şi/sau societăţi menţionate la alineatul (4), nu este obligatoriu ca fondurile proprii ale societăţii rezultate în urma fuziunii să atingă nivelul prevăzut la alineatele (1)-(4). Cu toate acestea, chiar dacă nu este atins nivelul prevăzut la alineatele (1)-(4), fondurile proprii ale societăţii nu trebuie să scadă sub suma fondurilor proprii ale societăţilor care au fuzionat, calculată la data fuziunii.

(8) Fondurile proprii ale societăţilor de investiţii şi ale societăţilor menţionate la alineatul (4) nu trebuie să coboare sub nivelul specificat la alineatele (1)-(5) şi (7). Dacă totuşi coboară sub acest nivel, autorităţile competente pot, atunci când circumstanţele justifică acest lucru, să acorde unor asemenea societăţi un termen limitat până la care să îşi reglementeze situaţia sau să-şi înceteze activitatea.

ACOPERIREA RISCURILOR

Articolul 4

(1) Autorităţile competente impun instituţiilor să dispună de fonduri proprii care să fie întotdeauna egale sau mai mari decât suma următoarelor elemente:

(i) cerinţele de capital calculate în conformitate cu anexele I, II şi VI în ceea ce priveşte portofoliul lor privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare;

(ii) cerinţele de capital calculate în conformitate cu anexa III privind totalitatea operaţiunilor lor;

(iii) cerinţele de capital menţionate în Directiva 89/647/CEE privind totalitatea operaţiunilor lor, cu excepţia portofoliului privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare şi activelor nelichide, dacă sunt deduse din fondurile proprii, în conformitate cu punctul 2 litera (d) din anexa V;

(iv) cerinţele de capital stabilite în conformitate cu dispoziţiile alineatului (2).

Oricare ar fi valoarea cerinţelor de capital menţionate la punctele (i) (iv), cerinţele privind fondurile proprii ale societăţilor de investiţii nu trebuie în nici un caz să fie mai mici decât cerinţa prevăzută la anexa IV.

(2) Autorităţile competente impun instituţiilor să acopere prin fonduri proprii adecvate riscurile aferente operaţiunilor care nu fac obiectul nici al prezentei directive, nici al Directivei 89/647/CEE, dar care sunt asimilabile riscurilor menţionate în aceste directive.

(3) În cazul în care fondurile proprii ale unei instituţii scad sub valoarea cerinţei de fonduri proprii, astfel cum este ea calculată în alineatul (1), autorităţile competente se asigură că instituţia respectivă ia măsurile corespunzătoare în vederea regularizării situaţiei în cel mai scurt timp posibil.

(4) Autorităţile competente impun instituţiilor să instituie sisteme de supraveghere şi control ale riscurilor de rată a dobânzii aferente totalităţii operaţiunilor lor, aceste sisteme fiind supravegheate de către autorităţile competente.

(5) Pentru a îndeplini cerinţele autorităţilor competente, instituţiile trebuie să dispună de sisteme adecvate de calculare cu suficientă precizie, în orice moment, a situaţiei lor financiare.

(6) Fără a aduce atingere dispoziţiilor alineatului (1), autorităţile competente pot permite instituţiilor să calculeze cerinţele de capital pentru portofoliul lor privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare mai degrabă în conformitate cu dispoziţiile Directivei 89/647/CEE decât cu dispoziţiile anexelor I şi II la prezenta directivă, cu condiţia îndeplinirii următoarelor condiţii:

(i) portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare al acestor instituţii nu depăşeşte în mod normal 5% din totalitatea operaţiunilor lor;

(ii) totalul poziţiilor din portofoliul lor privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare nu depăşeşte în mod normal 15 milioane ECU

şi

(iii) portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare al acestor instituţii nu depăşeşte în nici un moment 6 % din totalitatea operaţiunilor lor şi totalul poziţiilor din portofoliul lor nu depăşeşte în nici un moment 20 milioane ECU

(7) Pentru a calcula, în sensul alineatului (6) punctele (i) şi (iii), partea pe care o reprezintă portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare din totalitatea operaţiunilor, autorităţile competente pot lua în calcul fie volumul combinat al operaţiunilor din bilanţ şi al celor care nu sunt incluse în bilanţ, fie contul de profit şi pierdere, fie fondurile proprii ale instituţiilor respective, fie o combinaţie a tuturor acestor modalităţi de calcul. Pentru a evalua volumul operaţiunilor din bilanţ şi a celor care nu sunt incluse în bilanţ, titlurile de creanţă sunt evaluate la preţul pieţei sau la valoarea lor nominală, titlurile de proprietate sunt evaluate la preţul pieţei, iar instrumentele derivate sun evaluate în funcţie de valoarea lor nominală sau de valoarea de piaţă a instrumentelor suport. Poziţiile lungi şi scurte se însumează, indiferent de semnul lor.

(8) În cazul în care o instituţie depăşeşte, într-o perioadă mai lungă de timp, una sau ambele limite stabilite la alineatul (6) punctele (i) şi (ii) sau una sau ambele limite stabilite la punctul (iii), instituţia în cauză trebuie să se conformeze, în ceea ce priveşte portofoliul său, cerinţelor prevăzute la articolul 4 alineatul (1) punctul (i), şi nu cerinţelor prevăzute în Directiva 89/647/CEE, şi să notifice autoritatea competentă.

SUPRAVEGHEREA ŞI CONTROLUL RISCURILOR MAJORE

Articolul 5

(1) Instituţiile supraveghează şi controlează riscurile lor majore în conformitate cu Directiva 92/121/CEE.

(2) Sub rezerva dispoziţiilor de la alineatul (1), instituţiile care calculează cerinţele lor de capital pentru portofoliul lor privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare în conformitate cu anexele I şi II supraveghează şi controlează riscurile lor majore în conformitate cu Directiva 92/121/CEE, sub rezerva modificărilor prevăzute la anexa VI la prezenta directivă.

EVALUAREA POZIŢIILOR ÎN VEDEREA INFORMĂRII

Articolul 6

(1) Instituţiile evaluează zilnic portofoliul lor privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare la preţul pieţei, cu excepţia cazului în care nu sunt prevăzute la articolul 4 alineatul (6).

(2) În absenţa unor preţuri de piaţă disponibile imediat, de exemplu în cazul tranzacţionării de noi emisiuni pe pieţele primare, autorităţile competente pot să nu aplice regula prevăzută la alineatul (1) şi să impună instituţiilor să utilizeze alte metode de evaluare, atât timp cât acestea sunt suficient de prudente şi cu condiţia să fi fost aprobate de către autorităţile competente.

SUPRAVEGHEREA PE O BAZĂ CONSOLIDATĂ

Articolul 7

Principii generale

(1) Cerinţele de capital prevăzute la articolele 4 şi 5 pentru instituţiile care nu sunt nici societăţi-mamă, nici filiale ale acestor societăţi se aplică pe bază individuală.

(2) Cerinţele prevăzute la articolele 4 şi 5 pentru:

— instituţiile care au ca filială o instituţie de credit în sensul Directivei 92/30/CEE, o societate de investiţii sau altă instituţie financiară sau care deţin o participaţie la o asemenea entitate

şi

— instituţiile a căror societate-mamă este un holding financiar se aplică pe o bază consolidată, în conformitate cu metodele prevăzute în directiva menţionată anterior şi cu alineatele (7)-(14) din prezentul articol.

(3) În cazul în care unul din grupurile menţionate la alineatul 2 nu include nici o instituţie de credit, se aplică dispoziţiile Directivei 92/30/CEE, cu următoarele modificări:

— prin "holding financiar" se înţelege o instituţie financiară ale cărei filiale sunt fie exclusiv, fie în principal societăţi de investiţii, fie alte instituţii financiare, cel puţin o filială a acestora fiind o societate de investiţii.

— prin "holding mixt" se înţelege o societate-mamă alta decât un holding financiar sau o societate de investiţii, cel puţin una din filialele acestuia fiind o societate de investiţii.

— prin "autorităţi competente" se înţelege autorităţile naţionale abilitate printr-o lege sau o reglementare să supravegheze societăţile de investiţii,

— toate trimiterile la "instituţii de credit" sunt înlocuite cu trimiteri la "societăţi de investiţii",

— nu se aplică dispoziţiile articolului 3 alineatul (5) al doilea paragraf din Directiva 92/30/CEE,

— la articolul 4 alineatele (1) şi (2) şi la articolul 7 alineatul (5) din Directiva 92/30/CEE, trimiterile la Directiva 77/780/CEE se înlocuiesc cu trimiteri la Directiva 93/22/CEE,

— în sensul articolului 3 alineatul (9) şi articolului 8 alineatul (3) din Directiva 92/30/CEE trimiterile la "comitetul consultativ bancar" sunt înlocuite cu trimiteri la Consiliu şi la Comisie,

— teza introductivă a articolului 7 alineatul (4) din Directiva 92/30/CEE se înlocuieşte cu următoarea teză:

"Dacă o societate de investiţii, un holding financiar sau un holding mixt controlează una sau mai multe filiale care sunt societăţi de asigurări, autorităţile competente şi autorităţile cărora li s-a încredinţat misiunea publică de supraveghere a societăţilor de asigurări cooperează îndeaproape."

(4) Autorităţile competente obligate sau însărcinate să efectueze supravegherea pe o bază consolidată a grupurilor menţionate la alineatul (3) pot, până la o coordonare ulterioară a supravegherii pe o bază consolidată a acestor grupuri şi dacă circumstanţele o justifică, să renunţe la această obligaţie, cu condiţia ca fiecare societate de investiţii dintrun asemenea grup:

(i) să aplice definiţia fondurilor proprii menţionată la punctul 9 din anexa V.

(ii) să îndeplinească pe bază individuală cerinţele prevăzute la articolele 4 şi 5.

(iii) să instituie sisteme de supraveghere şi de control al surselor de capital şi de finanţare a tuturor celorlalte instituţii financiare din cadrul grupului.

(5) Autorităţile competente impun societăţilor de investiţii din cadrul unui grup care beneficiază de derogarea prevăzută la alineatul (4) să le notifice riscurile, inclusiv cele privind alcătuirea şi sursele lor de capital şi de finanţare, care ar putea aduce atingere situaţiei financiare a acestor societăţi de investiţii. Apoi, în cazul în care autorităţile competente consideră că situaţia financiară a acestor societăţi de investiţii nu este suficient de protejată, impun acestor societăţi să ia măsuri, inclusiv, în caz de necesitate, să limiteze transferul de capital de la aceste societăţi la entităţile grupului.

(6) Atunci când autorităţile competente renunţă la obligaţia de a efectua supravegherea pe o bază consolidată, prevăzută la alineatul (4), iau toate măsurile corespunzătoare pentru supravegherea riscului, în special a riscurilor majore, a întregului grup, inclusiv a societăţilor care nu au sediul într-unul din statele membre.

(7) Statele membre pot să acorde derogări de la cerinţele prevăzute la articolele 4 şi 5, pe bază individuală sau subconsolidată, unei instituţii care, în calitate de societate-mamă, face obiectul unei supravegheri pe bază consolidată, precum şi oricărei filiale a unei asemenea instituţii, care este autorizată de ele şi care fac obiectul supravegherii lor şi este inclusă în supravegherea pe bază consolidată a instituţiei care este societate-mamă.

Acelaşi drept de a acorda derogări este recunoscut în cazul în care societatea-mamă este un holding financiar cu sediul în acelaşi stat membru ca şi instituţia respectivă, cu condiţia ca ea să facă obiectul aceleiaşi supravegheri aplicate instituţiilor de credit sau de investiţii şi, în special, să îndeplinească condiţiile prevăzute la articolele 4 şi 5.

În ambele cazuri menţionate anterior, dacă se exercită dreptul de a acorda derogări, trebuie luate măsuri pentru a se asigura repartizarea satisfăcătoare a fondurilor proprii în cadrul grupului.

(8) Dacă o instituţie, filială a unei societăţi-mamă care este la rândul ei o instituţie, a fost autorizată şi are sediul în alt stat membru, autorităţile competente care au acordat autorizaţia aplică acestei instituţii normele prevăzute la articolele 4 şi 5 pe bază consolidată sau, dacă este cazul, pe bază subconsolidată.

(9) Sub rezerva dispoziţiilor de la alineatul (8), autorităţile competente responsabile de autorizarea filialei unei societăţi-mamă care este o instituţie pot, prin acord bilateral, să delege responsabilităţile lor de supraveghere a adecvării fondurilor proprii şi a riscurilor majore autorităţilor competente care au autorizat şi care supraveghează societatea-mamă. Comisia trebuie informată de existenţa şi de conţinutul unor astfel de acorduri. Comisia transmite aceste informaţii autorităţilor competente din alte state membre, Comitetului consultativ bancar şi Consiliului, cu excepţia cazurilor în care este vorba de grupurile prevăzute la alineatul 3.

Calcularea cerinţelor pe bază consolidată

(10) Dacă nu se face uz de dreptul de a acorda derogări prevăzut la alineatele (7) şi (9), autorităţile competente pot, în vederea calculării pe bază consolidată a cerinţelor de capital menţionate la anexa I şi a riscurilor clienţilor menţionate în anexa VI, să permită ca poziţiile nete din portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare al unei instituţii să compenseze poziţiile nete din portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare al altei instituţii, în conformitate cu normele prevăzute la anexa I, respectiv VI.

În plus, pot permite ca poziţiile în devize ale unei instituţii, prevăzute la anexa III, să compenseze poziţiile în devize ale altei instituţii menţionate în aceeaşi anexă, în conformitate cu normele prevăzute la anexa menţionată anterior.

(11) Autorităţile competente pot, de asemenea, permite compensarea portofoliului privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare şi a poziţiilor în devize ale instituţiilor cu sediul în ţări terţe, sub rezerva îndeplinirii concomitente a următoarelor condiţii:

(i) aceste instituţii să fi fost autorizate într-o ţară terţă şi să corespundă definiţiei instituţiilor de credit prevăzută la articolul 1 prima liniuţă din Directiva 77/780/CEE sau să fie societăţi de investiţii recunoscute din ţări terţe;

(ii) aceste instituţii să corespundă, pe bază individuală, unor norme în materie de adecvare a fondurilor proprii echivalente cu cele prevăzute în prezenta directivă;

(iii) să nu existe în ţările respective reglementări care ar putea afecta semnificativ transferul de fonduri în cadrul grupului.

(12) Autorităţile competente pot, de asemenea, autoriza compensarea menţionată la alineatul (10) între instituţiile care fac parte din acelaşi grup şi care au fost autorizate în statul membru respectiv, în următoarele condiţii:

(i) să existe în cadrul grupului o repartiţie satisfăcătoare a capitalului;

(ii) cadrul de reglementare, juridic şi/sau contractual în care instituţiile îşi desfăşoară activitatea să fie de natură să garanteze asistenţa financiară reciprocă în cadrul grupului.

(13) În plus, autorităţile competente pot autoriza compensarea menţionată la articolul 10 între instituţiile aceluiaşi grup care îndeplinesc condiţiile prevăzute la articolul 12 şi orice instituţie a grupului respectiv care a fost autorizată într-un alt stat membru, cu condiţia ca instituţia menţionată anterior să îndeplinească pe bază individuală cerinţele de capital prevăzute la articolele 4 şi 5.

Definiţia fondurilor proprii pe bază consolidată

(14) Prevederile articolului 5 din Directiva 89/229/CEE se aplică pentru calcularea fondurilor proprii pe bază consolidată.

(15) Autorităţile competente însărcinate să exercite o supraveghere pe bază consolidată pot, în vederea calculării fondurilor proprii pe o bază consolidată, să recunoască valabilitatea definiţiilor specifice fondurilor proprii aplicabile instituţiilor respective în conformitate cu dispoziţiile anexei V.

COMUNICAREA INFORMAŢIILOR

Articolul 8

(1) Statele membre impun societăţilor de investiţii şi instituţiilor de credit să comunice autorităţilor competente ale statului membru de origine toate informaţiile necesare verificării respectării normelor adoptate în conformitate cu dispoziţiile prezentei directive. De asemenea, statele membre se asigură că mecanismele de control intern şi procedurile administrative şi contabile ale instituţiilor permit verificarea în orice moment a respectării acestor norme.

(2) Societăţile de investiţii sunt obligate să prezinte un raport autorităţilor competente, în conformitate cu procedurile stabilite de acestea, cel puţin o dată pe lună, în cazul societăţilor menţionate la articolul 3 alineatul (3), cel puţin o dată la trei luni, în cazul societăţilor menţionate la articolul 3 alineatul (1), şi cel puţin o dată la şase luni, în cazul societăţilor prevăzute la articolul 3 alineatul (2).

(3) Sub rezerva dispoziţiilor de la alineatul (2), societăţile de investiţii prevăzute la articolul 3 alineatele (1) şi (3) sunt obligate să furnizeze informaţii pe bază consolidată sau subconsolidată numai o dată la şase luni.

(4) Instituţiile de credit sunt obligate să prezinte rapoarte autorităţilor competente, în conformitate cu procedurile prevăzute de acestea, respectând frecvenţa menţionată în Directiva 89/647/CEE.

(5) Autorităţile competente impun instituţiilor să le semnaleze imediat cazurile în care contrapartidele lor în acordurile de dare în pensiune şi de primire în pensiune sau în operaţiunile de dare cu împrumut de titluri sau luare cu împrumut de titluri nu se achită de obligaţiile pe care le au. În cel mult trei ani de la data prevăzută la articolul 12, Comisia prezintă un raport Consiliului privind cazurile menţionate anterior şi repercusiunile acestora asupra regimului prevăzut în prezenta directivă pentru operaţiunile şi tranzacţiile respective. Acest raport va descrie, de asemenea, măsura în care instituţiile îndeplinesc condiţiile prevăzute la articolul 2 alineatul (6) litera (b) punctele (i)-(v) care le sunt aplicabile şi, în special, cele de la articolul 2 alineatul (6) litera (b) punctul (v). Raportul va descrie, de asemenea, toate modificările apărute în volumul respectiv de împrumuturi tradiţionale ale instituţiilor şi de împrumuturile acestora prin intermediul acordurilor de dare în pensiune şi al operaţiunilor de luare cu împrumut de titluri. În cazul în care Comisia, pe baza acestui raport, precum şi a altor informaţii, conchide că sunt necesare măsuri de salvgardare suplimentare în vederea prevenirii abuzurilor, prezintă propuneri adecvate.

AUTORITĂŢILE COMPETENTE

Articolul 9

(1) Statele membre desemnează autorităţile care trebuie să exercite funcţiile prevăzute în prezenta directivă. Ele informează Comisia, indicând orice repartizare eventuală a funcţiilor menţionate anterior.

(2) Autorităţile menţionate la alineatul (1) trebuie să fie autorităţi publice sau organisme recunoscute oficial de dreptul intern sau de autorităţile publice ca făcând parte din sistemul de supraveghere existent în statul membru respectiv.

(3) Autorităţile respective trebuie să dispună de toate competenţele necesare îndeplinirii misiunii lor, în special în vederea supravegherii modului de constituire a portofoliului privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare.

(4) Autorităţile competente din statele membre colaborează strâns în îndeplinirea funcţiilor prevăzute în prezenta directivă, în special atunci când serviciile de investiţii sunt furnizate prin prestare de servicii sau prin înfiinţarea de sucursale în unul sau mai multe state membre. Autorităţile competente îşi furnizează, la cerere, toate informaţiile de natură să le faciliteze supravegherea adecvării fondurilor proprii ale societăţilor de investiţii şi ale instituţiilor de credit şi, în special, verificarea respectării normelor prevăzute în prezenta directivă. Schimburile de informaţii între autorităţile competente prevăzute în prezenta directivă trebuie să respecte, în ceea ce priveşte societăţile de investiţii, obligaţia păstrării secretului profesional prevăzută la articolul 25 din Directiva 93/22/CEE şi, în ceea ce priveşte instituţiile de credit, obligaţia menţionată la articolul 12 din Directiva 77/780/CEE, modificată de Directiva 89/646/CEE.

Articolul 10

Până la adoptarea unei noi directive care să definească dispoziţiile privind adaptarea prezentei directive la progresul tehnic în domeniile enumerate în continuare, Consiliul, hotărând cu majoritate calificată cu privire la propunerea Comisiei, adoptă, în conformitate cu dispoziţiile Directivei 87/373/CEE, adaptările care ar putea fi necesare:

— clarificarea definiţiilor de la articolul 2, în vederea asigurării punerii în aplicare uniforme a prezentei directive în întreaga Comunitate,

— clarificarea definiţiilor de la articolul 2 pentru a ţine cont de evoluţia pieţeleor financiare,

— modificarea valorii capitalului iniţial prevăzut la articolul 3 şi a valorii menţionate la articolul 4 alineatul (6), pentru a ţine cont de evoluţia pe plan economic şi monetar,

— adaptarea terminologiei şi a formulării definiţiilor în conformitate cu dispoziţiile actelor ulterioare privind instituţiile şi domeniile conexe.

DISPOZIŢII TRANZITORII

Articolul 11

(1) Statele membre pot autoriza societăţile de investiţii menţionate la articolul 30 alineatul (1) din Directiva 93/22/CEE ale căror fonduri proprii sunt, la data punerii în aplicare a prezentei directive, sub nivelul stabilit la articolul 3 alineatele (1) - (3) din prezenta directivă. Totuşi, fondurile proprii ale acestor societăţi de investiţii trebuie, prin urmare, să îndeplinească condiţiile prevăzute la articolul 3 alineatele (5) - (8) din prezenta directivă.

(2) Sub rezerva dispoziţiilor punctului 14 din anexa I, statele membre pot stabili cerinţe de risc specific pentru toate obligaţiunile afectate de o ponderare de 10%, în temeiul articolului 11 alineatul (2) din Directiva 89/647/CEE, egală cu jumătate din cerinţele de risc specific pentru un element eligibil având acelaşi termen rezidual ca un astfel de titlu de credit.

DISPOZIŢII FINALE

Articolul 12

(1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege şi actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până cel târziu la data prevăzută la articolul 31 al doilea paragraf din Directiva 93/22/CEE. Statele membre informează imediat Comisia cu privire la aceasta.

Când statele membre adoptă aceste dispoziţii, ele conţin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoţite de o asemenea trimitere în momentul publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Statele membre comunică textul principalelor dispoziţii de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 13

Comisia prezintă Consiliului, fără întârziere, propuneri cu privire la cerinţele de capital aferente tranzacţiilor de mărfuri, instrumentelor derivate pe mărfuri şi unităţilor în organisme de plasament colectiv.

Consiliul se pronunţă cu privire la propunerile Comisiei cel târziu cu şase luni înainte de data punerii în aplicare a prezentei directive.

CLAUZA DE REVIZUIRE

Articolul 14

În termen de cel mult trei ani de la data prevăzută la articolul 12, Consiliul, hotărând cu privire la propunerile Comisiei, evaluează şi, dacă este necesar, revizuieşte prezenta directivă, ţinând cont de experienţa acumulată în urma punerii sale în aplicare, de inovaţiile pieţei şi, în special, de evoluţia în forurile internaţionale ale autorităţilor de reglementare.

Articolul 15

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 15 martie 1993.

Pentru Consiliu
Preşedintele
M. JELVED

ANEXA I

RISCUL DE POZIŢIE

INTRODUCERE

Calcularea poziţiei nete

1. Excedentul poziţiilor lungi (scurte) ale unei instituţii faţă de poziţiile sale scurte (lungi) în aceleaşi titluri de proprietate, titluri de creanţă şi titluri convertibile, precum şi în contracte financiare futures, opţiuni, warante şi warante acoperite, identice, reprezintă poziţia sa netă în fiecare dintre aceste instrumente. La calcularea poziţiei nete, autorităţile competente permit ca poziţiile în instrumente derivate să fie tratate, în conformitate cu prevederile punctelor 4-7, ca poziţii în titlul sau titlurile suport (sau noţionale). În cazul în care o instituţie deţine în portofoliul său propriile titluri de creanţă, acestea nu sunt luate în considerare la calcularea riscului specific menţionat la punctul 14.

C.N.C.F. Piatra Neamț

2. Nu este permisă calcularea poziţiei nete între un titlu convertibil şi o poziţie de semn opus pe instrumentul suport, cu excepţia cazului în care autorităţile competente adoptă un punct de vedere care ia în considerare probabilitatea ca un anumit titlu convertibil să fie convertit sau dacă impun o cerinţă de capital care să acopere pierderile pe care le-ar putea determina conversiunea.

3. Toate poziţiile nete, indiferent de semn, sunt convertite zilnic, înainte de a fi însumate, în moneda în care îşi elaborează instituţia respectivă documentele destinate autorităţilor competente, pe baza cursului de schimb spot.

Instrumente speciale

4. Contractele futures pe rata dobânzii, contractele forward pe rata dobânzii şi angajamentele forward de cumpărare şi vânzare de titluri de creanţă sunt tratate ca şi combinaţii de poziţii lungi şi scurte. Astfel, o poziţie lungă în contracte futures pe rata dobânzii este considerată ca fiind o combinaţie între un împrumut cu scadenţă la livrarea contractului futures şi deţinerea unui activ a cărui scadenţă este egală cu scadenţa instrumentului sau poziţiei noţionale suport la contractul futures în cauză. La fel, un contract futures vândut este considerat ca fiind o poziţie lungă a cărei scadenţă este aceeaşi cu data reglementării la care se adaugă perioada contractului şi o poziţie scurtă, cu o scadenţă egală cu data reglementării. Atât împrumutul, cât şi activul deţinut sunt incluse în coloana corespunzătoare administraţiei centrale din tabelul 1 de la punctul 14, în vederea calculării cerinţelor de capital pentru acoperirea riscului specific aferent contractelor futures pe rata dobânzii şi contractelor forward pe rata dobânzii. Un angajament forward de cumpărare a unui titlu de creanţă este tratat ca o combinaţie între un împrumut cu scadenţă la data livrării şi o poziţie lungă spot chiar pe titlul de creanţă.

Împrumutul este inclus în coloana corespunzătoare administraţiei centrale din tabelul 1, în sensul riscului specific, iar titlul de creanţă - în coloana ce-i corespunde din cadrul aceluiaşi tabel. Autorităţile competente pot permite ca cerinţa de capital corespunzătoare unui contract futures tranzacţionat la bursă să fie egală cu acoperirea cerută de bursă, dacă ele consideră că această acoperire dă măsura exactă a riscului aferent contractului şi că metoda de calculare a acoperirii este echivalentă metodei prezentate în prezenta anexă.

5. Opţiunile pe rata dobânzii, titluri de creanţă, titluri de capital, indici bursieri, contracte financiare futures, swap-uri şi valute sunt tratate ca poziţii a căror valoare este egală cu valoarea aferentă instrumentului suport la care se referă opţiunea, înmulţită cu valoarea delta, în sensul prezentei anexe. Poziţiile astfel obţinute pot fi compensate cu poziţii de semn opus pe titluri sau pe instrumente suport derivate, identice. Valoarea delta utilizată este cea a bursei respective sau, în cazul în care nu este disponibilă sau în cazul opţiunilor emise tranzacţionate pe piaţa extrabursieră, este valoarea delta calculată chiar de instituţie, sub rezerva ca autorităţile competente să considere că modelul utilizat de instituţie este rezonabil.

Cu toate acestea, autorităţile competente pot, de asemenea, să stipuleze ca instituţiile să calculeze valoarea delta conform metodei indicate de ele.

Autorităţile competente impun ca riscurile aferente opţiunilor, altele decât riscul delta, să fie acoperite. Ele pot permite ca cerinţa privind o opţiune tranzacţionată la bursă să fie egală cu acoperirea cerută de bursă, dacă ele consideră că această acoperire dă măsura exactă a riscului aferent opţiunii şi că metoda de calculare a acoperirii este echivalentă metodei prezentate în prezenta anexă pentru aceste opţiuni. În plus, autorităţile competente pot permite ca cerinţa privind o opţiune cumpărată la bursă sau pe piaţa extrabursieră să fie aceeaşi ca cea pentru instrumentul suport al acţiunii, sub rezerva ca cerinţa astfel calculată să nu depăşească valoarea de piaţă a opţiunii. Cerinţa pentru o opţiune emisă, tranzacţionată pe piaţa extrabursieră, se stabileşte în funcţie de instrumentul suport al acesteia.

6. Warantele şi warantele acoperite vor fi tratate în acelaşi mod ca şi opţiunile, în conformitate cu dispoziţiile punctului 5.

7. Swap-urile sunt tratate, în vederea calculării riscului de rată a dobânzii, pe aceeaşi bază ca şi instrumentele din bilanţ. Prin urmare, un swap pe rata dobânzii, în cadrul căruia o instituţie primeşte o rată a dobânzii variabilă şi plăteşte o rată a dobânzii fixă este tratat ca fiind combinaţia dintre o poziţie lungă într-un

instrument pe o rată a dobânzii variabilă cu scadenţă egala cu perioada până la următoarea dată de refixare a ratei dobânzii şi o poziţie scurtă pe un instrument cu rată a dobânzii fixă cu aceeaşi scadenţă ca a swap-ului însuşi.

8. Cu toate acestea, instituţiile care evaluează preţul pieţei şi gestionează riscul de rată a dobânzii a instrumentelor derivate enumerate la punctele 4-7 pe baza fluxurilor financiare actualizate pot utiliza modele de sensibilitate pentru calcularea poziţiilor menţionate în continuare şi sunt obligate să le utilizeze pentru orice obligaţie amortizată pe durata sa reziduală, al cărei principal nu este rambursat într-o singură tranşă. Modelul şi utilizarea acestuia de către instituţia respectivă trebuie aprobate de către autorităţile competente. În urma aplicării acestor modele ar trebui să rezulte poziţii care să aibă aceeaşi sensibilitate la variaţiile ratei dobânzii ca şi fluxurile financiare suport. Această sensibilitate trebuie evaluată în comparaţie cu fluctuaţiile independente ale unui eşantion de rate pe curba randamentului şi să aibă cel puţin un punct de sensibilitate în fiecare dintre benzile de scadenţă din tabelul 2 de la punctul 18. Poziţiile sunt luate în considerare pentru calcularea cerinţei de capital, în conformitate cu dispoziţiile punctelor 15-30.

9. Instituţiile care nu au recurs la modelele prevăzute la punctul 8 pot, cu acordul autorităţilor competente, să considere orice poziţie menţionată la punctele 4-7 ca fiind în întregime compensată, cu condiţia să îndeplinească cel puţin următoarele condiţii:

(i) poziţiile să aibă aceeaşi valoare şi să fie exprimate în aceeaşi monedă;

(ii) rata de referinţă (pentru poziţiile cu rată variabilă) sau cuponul (pentru poziţiile cu rată fixă) să aibă valoare foarte apropiată;

(iii) data de refixare a ratei dobânzii sau, pentru poziţiile pe cupon fix, scadenţa reziduală să respecte următoarele limite:

— mai puţin de o lună: în aceeaşi zi,

— între o lună şi un an: în şapte zile,

— peste un an: în treizeci de zile.

10. O instituţie care transferă titluri sau drepturi garantate corespunzătoare proprietăţii titularilor în cadrul unui acord repo şi o instituţie care dă cu împrumut titluri în cadrul unei operaţiuni de dare de titluri cu împrumut include titlurile respective în calculul cerinţei sale de capital, conform acestei anexe, cu condiţia ca titlurile menţionate anterior să îndeplinească criteriile prevăzute la articolul 2 alineatul (6) litera (a).

11. Poziţiile pe unităţi în organismele de plasament colectiv sunt supuse mai degrabă cerinţelor de capital prevăzute în Directiva 89/647/CEE decât cerinţelor privind riscul de poziţie menţionate în prezenta anexă.

Riscul specific şi riscul general

12. Riscul de poziţie privind un titlu de creanţă sau de capital tranzacţionat (sau un instrument derivat pe un titlu de creanţă ori de capital) este împărţit în două componente, în vederea calculării cerinţelor de capital. Prima componentă priveşte riscul specific, şi anume riscul de modificare a preţului instrumentului respectiv datorită factorilor legaţi de emitentul acestuia sau, în cazul unui instrument derivat, de emitentul instrumentului suport. A doua componentă priveşte riscul general, şi anume riscul de modificare a preţului instrumentului datorită unei fluctuaţii la nivelul ratelor dobânzii (în cazul unui titlu de creanţă tranzacţionat sau al unui instrument derivat pe un titlu de creanţă, tranzacţionat) sau unei fluctuaţii generale a pieţei de acţiuni care nu poate fi atribuită nici unei caracteristici specifice a titlurilor respective (în cazul unui titlu de capital sau al unui instrument derivat pe un titlu de capital).

TITLURI DE CREANŢĂ TRANZACŢIONATE

13. Instituţia îşi clasifică poziţiile nete în funcţie de valuta în care acestea sunt exprimate şi calculează cerinţa de capital pentru acoperirea riscului general şi a celui specific separat, în fiecare valută.

Riscul specific

14. Instituţia atribuie poziţiile sale nete, calculate în conformitate cu dispoziţiile punctului 1, categoriilor corespunzătoare din tabelul 1 pe baza scadenţelor reziduale şi, în continuare, le înmulţeşte cu ponderile indicate. Instituţia însumează poziţiile sale ponderate (fie ele lungi sau scurte) în vederea calculării cerinţei de capital pentru acoperirea riscului specific.

Tabelul 1

Elementele administraţiei centrale	Elemente eligibile			Alte elemente
	între 0 şi 6 luni	între 6 şi 24 de luni	peste 24 de luni	
0,00%	0,25%	1,00%	1,60%	3,00%

Riscul general

a) în funcţie de scadenţă

15. Procedura de calcul al cerinţei de capital pentru acoperirea riscului general presupune două etape de bază. În prima etapă, toate poziţiile sunt ponderate în funcţie de scadenţa lor (aşa cum s-a explicat la punctul 16), în vederea calculării cerinţei de capital necesare pentru acoperirea acestora. În a doua etapă, cerinţele de capital pot fi reduse în cazul în care o poziţie ponderată este deţinută în paralel cu o poziţie ponderată de semn opus, în cadrul aceleiaşi benzi de scadenţă. Reducerea cerinţei de capital va fi, de asemenea, permisă în cazul în care poziţiile ponderate de semn opus se încadrează în benzi de scadenţă diferite. Cerinţa de capital poate fi redusă şi în cazul în care poziţiile ponderate de semn opus fac parte din benzi de scadenţă diferite, nivelul reducerii variind în funcţie de faptul dacă cele două poziţii fac sau nu parte din aceeaşi zonă şi în funcţie de zonele cărora le aparţin. În total sunt trei zone (grupe de benzi de scadenţă).

16. Instituţia atribuie poziţiile sale nete benzilor de scadenţă corespunzătoare din a doua sau a treia coloană, după caz, a tabelului 2 de la punctul 18. Instituţia realizează acest lucru pe baza scadenţei reziduale, în cazul instrumentelor c rată fixă, şi pe baza perioadei rămase până la următoarea refixare a ratei dobânzii, în cazul instrumentelor la care rata dobânzii este refixată înainte de scadenţa finală. Instituţia face, de asemenea, distincţie între titlurile de creanţă cu un cupon de 3 % sau mai mare şi cele cu un cupon mai mic de 3% şi, în consecinţă, le înscrie în coloana a doua sau a treia a tabelului 2. În continuare, instituţia înmulţeşte fiecare poziţie cu ponderea indicată în a patra coloană a tabelului 2 pentru banda de scadenţă corespunzătoare.

17. Instituţia calculează, în continuare, suma poziţiilor lungi ponderate şi suma poziţiilor scurte ponderate în fiecare dintre benzile de scadenţă. Suma corespunzătoare poziţiilor lungi ponderate compensate prin poziţii scurte ponderate într-o anumită bandă de scadenţă reprezintă poziţia ponderată compensată în acea bandă, în timp ce poziţia lungă reziduală sau poziţia scurtă reziduală reprezintă poziţia ponderată necompensată în aceeaşi bandă. Instituţia calculează apoi totalul poziţiilor ponderate compensate în toate benzile.

18. Instituţia calculează totalul poziţiilor lungi ponderate necompensate din benzile de scadenţă ale fiecărei zone din tabelul 2, în vederea determinării poziţiei lungi ponderate necompensate pentru fiecare zonă. În mod similar, poziţiile scurte ponderate necompensate din benzile fiecărei zone sunt însumate în vederea determinării poziţiei scurte ponderate necompensate ale acelei zone. Partea aferentă poziţiei lungi ponderate necompensate pentru o anumită zonă care este compensată cu poziţia scurtă ponderată necompensată pentru zona respectivă reprezintă poziţia ponderată compensată pentru zona respectivă. Partea rămasă a poziţiei lungi sau scurte necompensate pentru o zonă care nu a putut fi astfel compensată reprezintă poziţia ponderată necompensată pentru zona respectivă.

Tabelul 2

Zona	Benzi de scadenţă		Variaţia estimată a ratei dobânzii (%)
	Cupon egal sau mai mare de 3%	Cupon mai mic de 3%	Ponderea (%)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Unu	0 <= 1 lună	0 <= 1 lună	0,00	-
	> 1 <= 3 luni	> 1 <= 3 luni	0,20	1,00
	> 3 <= 6 luni	> 3 <= 6 luni	0,40	1,00
	> 6 <= 12 luni	> 6 <= 12 luni	0,70	1,00
Doi	> 1 <= 2 ani	> 1,0 <= 1,9 ani	1,25	0,90
	> 2 <= 3 ani	> 1,9 <= 2,9 ani	1,75	0,80
	> 3 <= 4 ani	> 2,8 <= 3,6 ani	2,25	0,75
Trei	> 4 <= 5 ani	> 3,6 <= 4,3 ani	2,75	0,75
	> 5 <= 7 ani	> 4,3 <= 5,7 ani	3,25	0,70
	> 7 <= 10 ani	> 5,7 <= 7,3 ani	3,75	0,65
	> 10 <= 15 ani	> 7,3 <= 9,3 ani	4,50	0,60
	> 15 <= 20 ani	> 9,3 <= 10,6 ani	5,25	0,60
	> 20 ani	> 10,6 <= 12,0 ani	6,00	0,60
		> 12,0 <= 20,0 ani	8,00	0,60
		> 20 ani	12,50	0,60

19. În continuare, instituţia calculează valoarea corespunzătoare poziţiei lungi (scurte) ponderate necompensate ale zonei unu care este compensată de poziţia scurtă (lungă) ponderată necompensată ele zonei doi. Instituţia obţine astfel ceea ce se numeşte, conform punctului 23, poziţia ponderată compensată între zona unu şi doi. Acelaşi calcul se efectuează apoi pentru partea poziţiei ponderate reziduale necompensate din zona doi şi poziţia ponderată necompensată din zona trei, în vederea calculării poziţiei ponderate compensate între zonele doi şi trei.

20. Dacă doreşte, instituţia poate inversa ordinea de calcul de la punctul 19, astfel încât să calculeze poziţia ponderată compensată între zonele doi şi trei înainte de a calcula poziţia ponderată compensată între zonele unu şi doi.

21. Soldul poziţiei ponderate necompensate al zonei unu este apoi compensat cu cel al zonei trei, rămas după compensarea poziţiei din zona trei cu cea din zona doi, în vederea determinării poziţiei ponderate compensate între zonele unu şi trei.

22. Poziţiile reziduale, rezultate în urma parcurgerii celor trei proceduri separate de calcul de compensare prevăzute la punctele 19, 20 şi 21, sunt apoi însumate.

23. Cerinţa de capital a instituţiei este egală cu suma următoarelor elemente:

a. 10% din suma poziţiilor ponderate compensate ale tuturor benzilor de scadenţă;

b. 40% din poziţia ponderată compensată din zona unu;

c. 30% din poziţia ponderată compensată din zona doi;

d. 30% din poziţia ponderată compensată din zona trei;

e. 40% din poziţia ponderată compensată între zonele unu şi doi şi între zonele doi şi trei (a se vedea punctul 19);

f. 150% din poziţia ponderată compensată între zonele unu şi trei;

g. 100% din poziţiile ponderate reziduale necompensate.

b) în funcţie de durată

24. Pentru calcularea cerinţei de capital corespunzătoare riscului general aferent titlurilor de creanţă tranzacţionate, autorităţile competente pot utiliza, cu caracter general sau cu titlu individual, un sistem care să reflecte durata, în locul sistemului prevăzut la punctele 15-23, cu condiţia ca instituţia să îl utilizeze în mod consecvent.

25. Într-un asemenea sistem, instituţia ia în considerare valoarea de piaţă a fiecărui titlu de creanţă cu rată fixă şi calculează randamentul la scadenţă al acestuia, care este rata de actualizare implicită pentru titlul respectiv. În cazul instrumentelor cu rată variabilă, instituţia ia în considerare valoarea de piaţă a fiecărui instrument şi calculează randamentul, pornind de la ipoteza că principalul este scadent la următoarea dată de refixare a ratei dobânzii.

26. În continuare, instituţia calculează durata modificată pentru fiecare titlu de creanţă pe baza următoarei formule:

$$\text{durata modificată} = \frac{\text{durata (D)}}{(1 + r)}$$

unde

$$D = \frac{\sum_{t=1}^{m} tCt \,/\, (1 + t)^t}{\sum_{t=1}^{m} Ct \,/\, (1 + t)^t}$$

r = randamentul la scadenţă (vezi punctul 25)

Ct = plata în numerar la momentul t

m = scadenţa totală (vezi punctul 25)

27. Instituţia înregistrează fiecare titlu de creanţă în zona corespunzătoare din tabelul 3.

Instituţia realizează acest lucru pe baza duratei modificate pentru fiecare instrument.

Tabelul 3

Zona	Durata modificată (în ani)	Dobânda anticipată (schimbare în %)
(1)	(2)	(3)

Unu	0 - 1,0	1,0
Doi	1,0 - 3,6	0,85
Trei	3,6	0,7

28. Instituţia calculează apoi poziţia ponderată pe baza duratei, pentru fiecare instrument, înmulţind valoarea sa de piaţă cu durata sa modificată şi cu variaţia preconizată a ratei dobânzii, în cazul instrumentelor afectate de această durată modificată specială (a se vedea a treia coloană a tabelului 3).

29. Instituţia calculează poziţiile sale lungi şi scurte, ponderate în funcţie de durată, pentru fiecare zonă. Suma rezultată din compensarea, în fiecare zonă, a poziţiilor lungi ponderate cu poziţii scurte ponderate reprezintă poziţia compensată ponderată în funcţie de durată pentru zona respectivă.

În continuare, instituţia calculează pentru fiecare zonă poziţiile necompensate ponderate pe baza duratei. Apoi, aplică sistemul prevăzut la punctele 19 - 22 pentru poziţiile ponderate necompensate.

30. Cerinţa de capital a instituţiei este egală cu suma următoarelor elemente:

a) 2% din poziţia compensată ponderată pe baza duratei, pentru fiecare zonă;

b) 40% din poziţiile compensate ponderate pe baza duratei, între zonele unu şi doi şi între zonele doi şi trei;

c) 150% din poziţia compensată ponderată pe baza duratei, între zonele unu şi trei;

d) 100% din poziţiile reziduale necompensate ponderate pe baza duratei.

TITLURILE DE CAPITAL

31. Instituţia calculează suma poziţiilor sale lungi nete şi suma poziţiilor sale scurte nete în conformitate cu dispoziţiile punctului 1. Totalul celor două sume reprezintă poziţia brută totală a instituţiei. Diferenţa dintre cele două sume reprezintă poziţia sa netă totală.

Riscul specific

32. Pentru a calcula cerinţa de capital pentru acoperirea riscului specific, instituţia înmulţeşte poziţia sa brută totală cu 4%.

33. Fără a aduce atingere dispoziţiilor punctului 32, autorităţile competente pot permite ca cerinţa de capital pentru acoperirea riscului specific să fie de 2%, şi nu de 4%, pentru portofoliile titlurilor de capital ale unei instituţii care să îndeplinească următoarele condiţii:

(i) să nu fie titluri ale unor emitenţi care au emis titluri de creanţă tranzacţionate pentru care în prezent este necesară o cerinţă de 8 %, în conformitate cu tabelul 1 de la punctul 14;

(ii) titlurile de capital trebuie considerate de către autorităţile competente ca fiind foarte lichide, aplicând criterii obiective;

(iii) nici o poziţie individuală nu trebuie să reprezinte mai mult de 5 % din valoarea întregului portofoliu de titluri de capital ale instituţiei. Cu toate acestea, autorităţile competente pot autoriza poziţii individuale de până la 10%, cu condiţia ca suma acestor poziţii să nu depăşească 50 % din portofoliu.

Riscul general

34. Cerinţa de capital pentru acoperirea riscului general este egală cu poziţia netă totală a instituţiei înmulţită cu 8%.

Contracte futures pe indici bursieri

35. Contractele futures pe indici bursieri, echivalentele delta ale opţiunilor pe contractele futures pe indici bursieri şi ale opţiunilor pe indici bursieri, denumite în continuare, cu caracter general, 4contracte futures pe indici bursieri,5 pot fi împărţite pe poziţii în fiecare din titlurile de capital din care se compun. Aceste poziţii pot fi tratate ca poziţii suport în titlurile de capital respective; prin urmare, sub rezerva obţinerii acordului autorităţilor competente, ele pot fi compensate cu poziţii de semn opus chiar în titlurile de capital suport respective.

36. Autorităţile competente veghează ca orice instituţie care şi-a compensat poziţiile în unul sau mai multe titluri de capital, reprezentat într-un contract futures pe indici bursieri cu una sau mai multe poziţii de semn opus chiar în contractul futures, să aibă fondurile proprii adecvate acoperirii riscului de pierderi rezultate din diferenţa între modificarea valorii contractului futures şi cea a titlurilor de capital care îl compun. Acelaşi lucru este valabil şi în cazul în care o instituţie deţine poziţii de semn opuse în contracte futures pe indici bursieri a căror scadenţă şi/sau componenţă nu sunt identice.

37. Fără a aduce atingere punctelor 35 şi 36, contractele futures pe indici bursieri care sunt tranzacţionate la bursă şi reprezintă, în opinia autorităţilor competente, indici extrem de diversificaţi, li se atribuie o cerinţă de capital pentru acoperirea riscului general de 8%, însă nu se impune nici o cerinţă de capital pentru acoperirea riscului specific. Aceste contracte futures pe indici bursieri sunt incluse în calculul poziţiei nete totale prevăzute la punctul 31, însă nu sunt luate în considerare la calculul poziţiei brute totale prevăzut la acelaşi punct.

38. Dacă un contract futures pe indici bursieri nu este împărţit pe poziţiile sale suport este tratat ca un titlu de capital individual. Totuşi, nu se poate ţine cont de riscul specific al acestui titlu de capital individual în cazul în care contractul financiar futures pe indici bursieri respectiv este tranzacţionat la bursă şi reprezintă, în opinia autorităţilor competente, un indice extrem de diversificat.

SUBSCRIPŢIA

39. În cazul unui angajament de subscripţie de titluri de creanţă şi de capital, autorităţile competente pot autoriza o instituţie să aplice procedura prezentată în continuare pentru calcularea cerinţelor sale de capital. În primul rând, aceasta calculează poziţiile nete prin deducerea poziţiilor aferente angajamentelor de subscripţie care sunt subscrise sau resubscrise de către părţi terţe, pe baza unui acord oficial; în al doilea rând, instituţia reduce poziţiile sale nete cu următorii factori de reducere:

— ziua lucrătoare zero: 100%

— prima zi lucrătoare: 90%

— a doua şi a treia zi lucrătoare: 75%

— a patra zi lucrătoare: 50%

— a cincea zi lucrătoare: 25%

— după a cincea zi lucrătoare: 0%.

Prin "zi lucrătoare zero" se înţelege ziua lucrătoare în care instituţia se angajează irevocabil să accepte o cantitate cunoscută de titluri, la un preţ convenit.

În al treilea rând, instituţia calculează cerinţele sale de capital utilizând poziţiile reduse de garantare fermă. Autorităţile competente verifică dacă instituţia deţine capital suficient pentru acoperirea riscului de pierdere care există între momentul angajamentului iniţial şi prima zi lucrătoare.

ANEXA II

RISCUL DE REGULARIZARE/CONTRAPARTIDĂ

RISCUL DE REGULARIZARE/LIVRARE

1. În cazul tranzacţiilor cu titlurile de creanţă şi titluri de capital (cu excepţia acordurilor de dare şi de primire în pensiune şi operaţiunilor de dare şi luare de titluri cu împrumut) care nu sunt lichidate după data de livrare prevăzută, instituţia trebuie să calculeze diferenţa de preţ la care este expusă. Aceasta constituie diferenţa dintre preţul de regularizare agreat pentru titlul de creanţă sau de capital respectiv şi valoarea sa de piaţă curentă, atunci când diferenţa poate implica o pierdere pentru instituţie. Instituţia înmulţeşte această diferenţă cu factorul corespunzător din coloana A a tabelului de la punctul 2, în vederea calculării cerinţei sale de capital.

2. Sub rezerva dispoziţiilor de la punctul 1, o instituţie poate, la latitudinea autorităţilor competente, să calculeze cerinţele de capital înmulţind preţul de regularizare stabilit pentru fiecare tranzacţie neregularizată între a cincea şi a patruzeci şi cincea zi lucrătoare după data prevăzută cu factorul corespunzător din coloana B a tabelului menţionat anterior. Din a patruzeci şi şasea zi lucrătoare după data prevăzută, cerinţa sa de capital este egală cu 100 % din diferenţa de preţ la care este expusă, conform coloanei A.

Numărul de zile lucrătoare după data prevăzută pentru regularizare	Coloana A (%)	Coloana B (%)
5-15	1	0,5
16-30	30	4,0
31-45	75	9,0
46 sau mai mult	100	vezi punctul 2

RISCUL DE CONTRAPARTIDĂ

Tranzacţiile incomplete (free deliveries)

3.1. O instituţie trebuie să deţină fonduri sub formă de capital pentru acoperirea riscului de contrapartidă:

(i) dacă instituţia a plătit titluri înainte de a le primi sau a livrat titluri înainte de a primi plata aferentă;

şi

(ii) în cazul tranzacţiilor transfrontaliere, dacă a trecut o zi sau mai multe de când instituţia a efectuat plata ori livrarea respectivă.

3.2. Cerinţa de capital este egală cu 8 % din valoarea titlurilor sau a sumei datorate instituţiei, înmulţită cu ponderea de risc aplicabilă contrapartidei respective.

Acorduri de dare în pensiune, acorduri de primire în pensiune, operaţiuni de dare sau luare de titluri cu împrumut

4.1. În cazul acordurilor de dare în pensiune şi al operaţiunilor de dare de titluri cu împrumut privind titlurile incluse în portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare, instituţia calculează diferenţa dintre valoarea de piaţă a titlurilor şi valoarea luată cu împrumut de către instituţie sau valoarea de piaţă a garanţiei, atunci când diferenţa respectivă este pozitivă.

Autorităţile competente iau măsuri pentru a se asigura că garanţiile suplimentare date sunt acceptabile.

În plus, autorităţile competente pot permite instituţiilor să nu ia în considerare suma corespunzătoare garanţiei suplimentare la efectuarea calculelor descrise la primul paragraf al acestui punct, dacă suma corespunzătoare garanţiei suplimentare este garantată astfel încât instituţia care efectuează transferul este asigurată că, în orice situaţie, garanţia suplimentară îi va fi restituită în cazul incapacităţii de plată a contrapartidei sale.

Dobânda acumulată este inclusă în calculul valorii de piaţă a sumelor împrumutate sau luate cu împrumut şi a garanţiei.

4.2. Cerinţa de capital este egală cu 8 % din valoarea calculată în conformitate cu punctul

4.1. înmulţită cu ponderea de risc aplicabilă contrapartidei respective.

Instrumente derivate tranzacţionate pe piaţa extrabursieră

5. În vederea calculării cerinţelor de capital corespunzătoare instrumentelor derivate, tranzacţionate pe piaţa extrabursieră, instituţiile aplică dispoziţiile anexei II la Directiva 89/647/CEE în cazul contractelor pe rata dobânzii şi pe rata de schimb; opţiunile pe titluri de capital cumpărate pe piaţa extrabursieră şi warantele acoperite sunt tratate, în cazul contractelor pe rata de schimb, în conformitate cu dispoziţiile anexei II la Directiva 89/647/CEE.

Ponderările de risc aplicabile contrapartidelor respective sunt stabilite în conformitate cu dispoziţiile articolului 2 alineatul (9) din prezenta directivă.

ALTE RISCURI

6. Cerinţele de capital prevăzute în Directiva 89/647/CEE se aplică riscurilor sub formă de drepturi de brokeraj, comisioane, dobânzi, dividende şi depozite de marjă aferente contractelor futures şi opţiunilor tranzacţionate la bursă care nu sunt acoperite nici de prezenta anexă, nici de anexa II, nici deduse din fondurile proprii prevăzute la punctul 2 litera (d) din anexa V şi care sunt direct legate cu elementele incluse în portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare.

Ponderările de risc aplicabile contrapartidelor respective se stabilesc în conformitate cu dispoziţiile articolului 2 alineatul (9) din prezenta directivă.

ANEXA III

RISCUL DE SCHIMB VALUTAR

1. Dacă poziţia netă totală în devize a unei instituţii, calculată în conformitate cu metoda descrisă mai jos, reprezintă mai mult de 2 % din totalul fondurilor sale proprii, instituţia înmulţeşte excedentul cu 8 %, în vederea calculării cerinţelor de fonduri proprii pentru acoperirea riscului de schimb valutar.

2. Instituţia efectuează un calcul în două etape.

3.1. În primul rând, instituţia calculează poziţia sa netă deschisă pe fiecare valută (inclusiv pe moneda în care îşi elaborează documentaţia destinată autorităţilor competente). Aceasta poziţie reprezintă suma următoarelor elemente (pozitive sau negative):

— poziţia spot netă (respectiv toate elementele activului din care se scad elementele pasivului, inclusiv dobânda acumulată pe valuta respectivă),

— poziţia netă viitoare (respectiv toate valorile de primit din care se scad valorile de plătit în cadrul tranzacţiilor forward în valută, inclusiv contractele futures pe valută şi principalul aferent swap-urilor pe valută care nu se reflecta în poziţia spot),

— garanţiile irevocabile (şi instrumentele similare) care în mod sigur vor fi utilizate,

— veniturile şi cheltuieli nete viitoare care nu sunt încă scadente, dar sunt deja acoperite în totalitate (pot fi incluse aici, la latitudinea instituţiilor care elaborează documentele destinate autorităţilor competente şi cu acordul prealabil al acestora, veniturile şi cheltuielile nete viitoare care nu sunt încă contabilizate; instituţia va trebui să exercite o asemenea opţiune în mod constant),

— echivalentul delta net (sau calculat în funcţie de delta) al portofoliului total de opţiuni pe valută,

— valoarea de piaţă a altor opţiuni (altele decât cele în valută),

— orice poziţie luată în mod deliberat de o instituţie pentru a se proteja împotriva efectului negativ al cursului de schimb asupra indicatorului său de capital poate fi exclusă din calculul poziţiilor nete deschise în valută. Asemenea poziţii ar trebui să aibă un caracter structural sau să nu rezulte din elemente care fac parte din portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare. Excluderea acestora, precum şi orice variaţie a condiţiilor privind excluderea lor necesită acordul autorităţilor competente. Acelaşi tratament, supus aceloraşi condiţii ca cele de mai sus, poate fi aplicat poziţiilor unei instituţii care se raportează la elemente care au fost deja deduse la calculul fondurilor proprii.

3.2. Autorităţile competente pot permite instituţiilor să utilizeze valoarea actualizată netă la calcularea poziţiei nete deschise pe fiecare valută.

4. În al doilea rând, poziţiile nete scurte şi lungi pe fiecare valută, altele decât moneda în care se întocmesc documentele destinate autorităţilor competente sunt schimbate la cursurile de schimb spot în moneda în care se întocmesc documentele. Ele sunt apoi adunate separat pentru a obţine suma poziţiilor scurte nete, respectiv suma poziţiilor lungi nete. Cea mai mare dintre cele două sume reprezintă poziţia în valută netă totală a instituţiei.

5. Fără a aduce atingere dispoziţiilor punctelor 1-4 şi până la o coordonare ulterioară, autorităţile competente pot prescrie sau permite ca instituţiile să recurgă la alte metode, în vederea punerii în aplicare a prezentei directive.

6. În primul rând, autorităţile competente pot permite instituţiilor să prevadă cerinţe de capital pentru acoperirea poziţiilor în valută strâns corelate mai mici decât cele care ar rezulta din aplicarea dispoziţiilor punctelor 1-4. Autorităţile competente pot considera că două valute sunt strâns corelate numai dacă înregistrarea, în următoarele zece zile lucrătoare, a unei pierderi din poziţii egale şi opuse pe astfel de valute, calculată pe baza ratelor de schimb zilnice pe ultimii trei sau cinci ani, egală cu sau mai mică de 4 % din valoarea respectivei poziţii compensate (exprimată în moneda în care sunt întocmite documentele destinate autorităţilor competente), are o probabilitate de cel puţin 99 %, în cazul referirii la o perioadă de observare de trei ani sau de cel puţin 95 %, când se face referire la o perioadă de cinci ani. Cerinţa de fonduri proprii pentru poziţia compensată a două valute strâns corelate este de 4 %, înmulţit cu valoarea poziţiei compensate. Cerinţa de capital pentru poziţiile pe valutele strâns corelate, necompensate, pe valute strâns corelate, precum şi pentru toate poziţiile pe alte valute este de 8 %, înmulţit cu cea mai mare dintre suma poziţiilor lungi nete şi suma poziţiilor scurte nete pe valutele respective, după eliminarea poziţiilor compensate pe valutele strâns corelate.

7. În al doilea rând, autorităţile competente pot permite instituţiilor să aplice altă metodă decât cea indicată la punctele 1 - 6, în sensul prezentei anexe. Cerinţa de capital care rezultă din aplicarea unei asemenea metode trebuie să fie suficientă:

(i) pentru a depăşi pierderile potenţiale pe care le-ar fi avut în cel puţin 95 % din perioadele consecutive de zece zile lucrătoare în decursul ultimilor cinci ani sau în cel puţin 99 % din perioadele consecutive de zece zile lucrătoare din decursul ultimilor trei ani, în cazul în care instituţia a început fiecare perioadă cu poziţiile curente,

sau

(ii) pe baza unei analize a fluctuaţiei ratei de schimb pe toate perioadele consecutive de zece zile din decursul ultimilor cinci ani, pentru a acoperi pierderile probabile din următoarea perioadă de zece zile lucrătoare, în cel puţin 95% din cazuri, sau pentru a acoperi pierderile probabile în cel puţin 99% din cazuri, atunci când analiza fluctuaţiei ratei de schimb se efectuează doar pe ultimii trei ani.

(iii) oricare ar fi valoarea aferentă cerinţelor de capital prevăzute la punctele (i) şi (ii), pentru a depăşi echivalentul de 2% din poziţia netă deschisă calculată în conformitate cu punctul 4.

8. În al treilea rând, autorităţile competente pot permite instituţiilor să elimine poziţiile pe o valută care face obiectul unui acord interguvernamental cu aplicabilitate obligatorie, în vederea limitării variaţiei acesteia faţă de alte valute prevăzute în acordul respectiv, aplicând oricare dintre metodele descrise la punctele 1-7. Instituţiile îşi calculează poziţiile compensate pe asemenea valute şi le supun unei cerinţe de capital care sa nu fie mai mică de jumătate din variaţia maximă admisă, stabilită în respectivul acord interguvernamental, aferentă valutelor respective. Poziţiile nepuse în corespondenţă pe respectivele valute sunt tratate în acelaşi mod ca şi celelalte valute.

Fără a aduce atingere primului paragraf, autorităţile competente pot permite ca cerinţa de capital aferentă poziţiilor compensate în monedele statelor membre participante la a doua etapă a uniunii monetare europene să fie de 1,6 % înmulţit cu valoarea acestor poziţii compensate.

9. Autorităţile competente notifică atât Consiliului, cât şi Comisiei eventualele metode a căror utilizare o recomandă sau o permit în conformitate cu punctele 6 - 8.

10. Comisia prezintă un raport Consiliului cu privire la metodele prevăzute la punctul 9 şi, în cazul în care va fi necesar şi ţinându-se cont de evoluţia situaţiei internaţionale, propune o armonizare a modalităţilor de tratare a riscului de schimb valutar.

11. Poziţiile nete în valute compuse pot fi separate pe valutele componente pe baza cotelor în vigoare.

ANEXA IV

ALTE RISCURI

Societăţile de investiţii trebuie să deţină fonduri proprii echivalente cu o pătrime din cheltuielile lor generale pe anul precedent. Autorităţile competente pot ajusta această cerinţă în cazul modificării semnificative a activităţii societăţii în raport cu anul precedent. Dacă societatea şi-a început activitatea de mai puţin de un an, incluzând ziua începerii activităţii, cerinţa de fonduri proprii este egală cu o pătrime din cheltuielile generale prevăzute în programul său de activitate, cu excepţia cazului în care autorităţile competente solicită o modificare a acestui program.

ANEXA V

FONDURILE PROPRII

1. Fondurile proprii ale societăţilor de investiţii şi instituţiilor de credit sunt definite în conformitate cu Directiva 89/299/CEE.

Cu toate acestea, în sensul prezentei directive, se consideră că societăţile de investiţii care nu au una din formele juridice menţionate la articolul 1 alineatul (1) din a patra Directivă 78/660/CEE a Consiliului din 25 iulie 1978, întemeiat pe articolul 54 alineatul (3) litera (g) din Tratat, privind conturile anuale ale anumitor tipuri de societăţi ([11]) intră în domeniul de aplicare a Directivei 86/635 a Consiliului din 8 decembrie 1986 privind conturile anuale şi conturile consolidate ale băncilor şi ale altor instituţii financiare ([12]).

([11]) JO, L 222, 14.8.1978, p. 11. Directivă modificată ultima dată de Directiva 90/605/CEE (JO, L 317, 16.11.1990, p. 60).

([12]) JO, L 372, 31.12.1986, p. 1

---

2. Fără a aduce atingere dispoziţiilor punctului 1, autorităţile competente pot autoriza instituţiile care sunt obligate să respecte cerinţele de capital prevăzute în anexele I, II, III, IV şi IV să utilizeze altă definiţie a fondurilor proprii pentru a se conforma doar acestor cerinţe. Nici o parte din fondurile proprii devenite astfel disponibile nu poate fi utilizată în acelaşi timp pentru a se conforma altor cerinţe de capital. Această definiţie alternativă cuprinde elementele menţionate la literele (a), (b) şi (c) de mai jos, din care se scade cel de la litera (d), deducerea acestuia din urmă fiind lăsată la latitudinea autorităţilor competente:

a. fondurile proprii în sensul Directivei 89/299/CEE, exceptând doar punctele 12 şi 13 ale articolului 2 alineatul (1) din directiva menţionată anterior pentru societăţile de investiţii care sunt obligate să deducă din totalul elementelor menţionate la literele (a), (b) şi (c) elementul menţionat la litera (d);

b. profitul net al portofoliului privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare al instituţiei, din care s-au scăzut în prealabil toate impozitele şi dividendele anticipate, mai puţin pierderile nete rezultate din celelalte activităţi ale lor, cu condiţia ca nici una din aceste valori să nu fi fost deja inclusă în elementul menţionat la litera (a), în conformitate cu dispoziţiile punctului 2 sau 11 de la articolul 2 alineatul (1) din Directiva 89/299/CEE;

c. împrumuturile subordonate şi/sau elementele prevăzute la punctul 5, sub rezerva condiţiilor menţionate la punctele 3-7;

d. activele nelichide, astfel cum sunt definite la punctul 8.

3. Împrumuturile subordonate menţionate la punctul 2 litera (c) au o durată iniţială de cel puţin doi ani. Trebuie restituite integral, iar contractul de împrumut nu include nici o clauză care să stipuleze că, în condiţii determinate, altele decât lichidarea instituţiei, datoria va trebui rambursată înainte de scadenţa convenită, fără acordul autorităţilor competente. Nici capitalul, nici dobânzile acestor împrumuturi subordonate nu pot fi rambursate, dacă prin efectuarea rambursării fondurile proprii ale instituţiei respective coboară sub pragul de 100 % din cerinţele totale ale instituţiei.

În plus, instituţiile notifică autorităţilor competente toate rambursările acestor împrumuturi subordonate din momentul în care fondurile proprii ale instituţiei coboară sub pragul de 120 % din cerinţele totale ale instituţiei.

4. Împrumuturile subordonate prevăzute la punctul 2 litera (c) nu trebuie să depăşească 150 % din fondurile proprii de bază reziduale, în vederea îndeplinirii cerinţelor de capital prevăzute în anexele I, II, III, IV şi IV, şi nu se pot apropia de acest nivel decât în anumite cazuri, admise de autorităţile competente relevante.

5. Autorităţile competente pot autoriza instituţiile să înlocuiască împrumuturile subordonate menţionate la punctele 3 şi 4 cu elementele prevăzute la punctele 3, 5, 6, 7 şi 8 ale articolului 2 alineatul (1) din Directiva 89/299/CEE.

6. Autorităţile competente pot autoriza societăţile de investiţii să depăşească nivelul prevăzut la punctul 4 pentru împrumuturile subordonate, dacă ele consideră că este corespunzător din punct de vedere prudenţial şi cu condiţia ca totalul împrumuturilor subordonate şi a elementelor prevăzute la punctul 5 să nu depăşească 200 % din fondurile proprii de bază reziduale, în vederea îndeplinirii cerinţelor prevăzute în anexele I, II, III, IV şi VI, sau 250 % din această sumă, în cazul în care societăţile de investiţii deduc elementul prevăzut la punctul 2 litera (d) la calcularea fondurilor proprii.

7. Autorităţile competente pot autoriza instituţiile de credit să depăşească nivelul prevăzut la punctul 4 pentru împrumuturile subordonate, dacă ele consideră că este corespunzător din punct de vedere prudenţial şi cu condiţia ca suma împrumuturilor subordonate şi a elementelor prevăzute la punctul 5 să nu depăşească 250 % din fondurile proprii de bază reziduale, în vederea îndeplinirii cerinţelor prevăzute în anexele I, II, III şi VI.

8. Activele nelichide includ următoarele:

— activele fixe corporale (cu excepţia cazului în care se permite ca terenurile şi clădirile să facă obiectul împrumuturilor pe care le garantează)

— participaţiile, inclusiv creanţele subordonate, la instituţii de credit sau instituţii financiare, care pot face parte din fondurile proprii ale acestor instituţii, cu condiţia să nu fi fost deduse în conformitate cu dispoziţiile punctelor 12 şi 13 din articolul 2 alineatul (1) din Directiva 89/299/CEE sau cu dispoziţiile punctului 9 (iv) din prezenta anexă,

— în cazul în care sunt deţinute temporar acţiuni la o instituţie de credit sau la o instituţie financiară în vederea unei operaţiuni de asistenţă financiară menite să reorganizeze sau să salveze instituţia respectivă, autorităţile competente pot renunţa la această cerinţă. Autorităţile competente pot, de asemenea, prevedea o dispensă pentru acţiunile care fac parte din portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare al societăţilor de investiţii,

— participaţiile şi alte investiţii în alte instituţii decât instituţiile de credit şi instituţiile financiare care nu sunt uşor negociabile,

— deficienţele filialelor,

— depozitele, altele decât cele care pot fi rambursate în termen de nouăzeci de zile, exceptând şi depozitele de marjă aferente contractelor futures şi contractelor de opţiuni,

— împrumuturile şi alte valori datorate, altele decât cele care trebuie rambursate în termen de nouăzeci de zile,

— stocurile fizice, cu excepţia cazului în care fac obiectul cerinţelor de fonduri proprii prevăzute la articolul 4 alineatul (2) şi cu condiţia ca aceste cerinţe să nu fie mai puţin stricte decât cele prevăzute la articolul 4 alineatul (1) punctul (iii).

9. Firmele de investiţii care fac parte dintr-un grup şi care beneficiază de excepţia prevăzută la articolul 7 alineatul (4) îşi calculează fondurile proprii în conformitate cu dispoziţiile punctelor 1 - 8, sub rezerva următoarelor modificări:

(i) activele nelichide prevăzute la punctul 2 litera (d) se deduc;

(ii) excepţia prevăzută la punctul 2 litera (a) nu vizează elementele menţionate la punctele 12 şi 13 din articolul 2 alineatul (1) din Directiva 89/299/CEE, pe care le deţine o societate de investiţii faţă de filialele incluse în baza de consolidare prevăzută la articolul 7 alineatul (2);

(iii) limitele prevăzute la articolul 6 alineatul (1) literele (a) şi (b) din Directiva 89/299/CEE sunt calculate ţinând cont de fondurile proprii de bază, deducându-se elementele de la punctul (ii) de mai sus, care sunt prevăzute la punctele 12 şi 13 din articolul 2 alineatul (1) din Directiva 89/299/CEE şi care sunt incluse în fondurile de bază ale societăţilor respective;

(iv) elementele prevăzute la punctele 12 şi 13 din articolul 2 alineatul (1) din Directiva 89/299/CEE şi care sunt descrise la punctul (iii) de mai sus sunt deduse mai degrabă din fondurile proprii de bază decât din suma elementelor, aşa cum este prevăzut la articolul 6 alineatul (1) litera (c) din directiva menţionată anterior, în special în sensul punctelor 4 - 7 din prezenta anexă.

ANEXA VI

RISCURILE MAJORE

1. Instituţiile menţionate la articolul 5 alineatul (2) supraveghează şi controlează riscurile pe care le reprezintă clienţii individuali şi grupurile de clienţi alcătuite în conformitate cu dispoziţiile Directivei 92/121/CEE, sub rezerva modificărilor menţionate în continuare.

2. Riscurile reprezentate de clienţi individuali, care rezultă din portofoliu, sunt calculate prin însumarea elementelor menţionate la punctele (i), (ii) şi (iii) de mai jos:

(i) excedentul - atunci când este pozitiv - poziţiilor lungi faţă de poziţiile scurte ale unei instituţii pe toate instrumentele financiare emise de clientul în cauză (poziţia netă pe fiecare dintre diferitele instrumente calculându-se conform metodelor prevăzute în anexa I);

(ii) în cazul subscripţiei de titluri de creanţă sau de capital, riscul instituţiei îl reprezintă riscul său net (care este calculat prin deducerea poziţiilor de subscripţie care sunt subscrise sau resubscrise de părţi terţe pe baza unui acord oficial) redus cu factorii prevăzuţi la punctul 39 din anexa I;

Până la o coordonare ulterioară, autorităţile competente solicită instituţiilor să instituie sisteme de supraveghere şi control al riscurilor de subscripţie în perioada dintre momentul angajamentului iniţial şi prima zi lucrătoare, ţinând cont de natura riscurilor întâlnite pe pieţele respective;

(iii) riscuri rezultate din tranzacţiile, operaţiunile şi contractele prevăzute în anexa II, încheiate cu clientul respectiv, care sunt calculate în conformitate cu metodele prevăzute în anexa menţionată anterior, fără aplicarea ponderilor pentru riscul de contrapartidă.

3. Apoi, riscurile reprezentate de grupurile de clienţi interdependenţi, care decurg din portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare, sunt calculate prin însumarea riscurilor faţă de clienţii individuali dintr-un astfel de grup, în conformitate cu modalitatea de calcul prezentată la punctul 2.

4. Riscul total faţă de clienţi individuali sau de grupuri de clienţi interdependenţi se calculează prin însumarea riscurilor care rezultă din portofoliu privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare şi a celor care provin din afara portofoliului privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare, ţinând cont de dispoziţiile articolului 4 alineatele (6)-(12) din Directiva 92/121/CEE. Pentru calcularea riscurilor din afara portofoliului privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare, instituţiile consideră nul riscul rezultat din activele deduse din fondurile lor proprii prevăzute la punctul 2 litera (d) din anexa V.

5. Riscul total la care este expusă o instituţie de către un client individual sau de către un grup de clienţi interdependenţi, calculat în conformitate cu dispoziţiile punctului 4, este notificată în conformitate cu articolul 3 din Directiva 92/121/CEE.

6. Suma riscurilor la care este expusă o instituţie de către un client individual sau de un grup de clienţi interdependenţi se încadrează în limitele prevăzute la articolul 4 din Directiva 92/121/CEE, sub rezerva dispoziţiilor tranzitorii ale articolului 6 din directiva menţionată anterior.

7. Fără a aduce atingere dispoziţiilor punctului 6, autorităţile competente pot autoriza ca activele reprezentând creanţe şi celelalte riscuri la care sunt expuse societăţile de investiţii, societăţile de investiţii recunoscute din ţări terţe şi casele de compensaţie sau bursele de instrumente financiare recunoscute să li se aplice acelaşi tratament acordat activelor reprezentând creanţe şi celorlalte riscuri ale instituţiile de credit prevăzut la articolul 4 alineatul (7) punctul (i) şi alineatele (9) şi (10) din Directiva 92/121/CEE.

8. Autorităţile competente pot autoriza depăşirea limitelor stabilite la articolul 4 din Directiva 92/121/CEE , sub rezerva îndeplinirii simultane a următoarelor condiţii:

1) riscurile din afara portofoliului privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare reprezentate de client sau de grupul de clienţi respectivi nu depăşesc limitele stabilite în Directiva 92/121/CEE, calculate în funcţie de fondurile proprii în sensul Directivei 92/121/CEE, astfel încât depăşirea să rezulte în totalitate din portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare;

2) societatea să răspundă unei cerinţe de capital suplimentare pentru depăşire, în raport cu limitele stabilite în articolul 4 alineatele (1) şi (2) din Directiva 92/121/CEE. Aceasta se calculează selectând din cadrul riscului total, care decurge din portofoliul privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare, reprezentat de clientul sau de grupul de clienţi respectiv, elementele care implică cele mai mari cerinţe de risc specific menţionate în anexa I şi/sau cerinţele menţionate în anexa II şi a căror sumă este egală

cu valoarea depăşirii menţionate la punctul 1; în cazul în care depăşirea nu a durat mai mult de zece zile, cerinţa de capital suplimentar se ridică la 200 % din cerinţele prevăzute în teza anterioară referitoare la aceste elemente.

Din a zecea zi de după apariţia depăşirii, elementele depăşirii, selectate în conformitate cu criteriile menţionate mai sus, sunt alocate rândului corespunzător din coloana 1 a tabelului de mai jos, în ordinea crescătoare a riscului specific menţionat în anexa I şi/sau cerinţele prevăzute la anexa II aplicabile acestor elemente, înmulţite cu coeficientul din coloana 2.

Tabel

Depăşirea limitelor (pe baza procentajului fondurilor proprii)	Coeficienţi
(1)	(2)
până la 40 %	200%
între 40% şi 60%	300%
între 60% şi 80%	400%
între 80% şi 100%	500%
între 100% şi 250%	600%
peste 250%	900%

3) după trecerea a cel mult zece zile de la apariţia depăşirii, riscul care decurge din portofoliu, reprezentat de client sau de grupul de clienţi interdependenţi, nu depăşeşte 500% din fondurile proprii ale instituţiei;

4) orice depăşire care durează mai mult de zece zile nu e mai mare, per total, decât 600% din fondurile proprii ale instituţiei;

5) instituţiile semnalizează autorităţilor competente, din trei în trei luni, toate cazurile în care limitele stabilite în articolul 4 alineatele (1) şi (2) din Directiva 92/121/CEE au fost depăşite în ultimele trei luni. Pentru fiecare caz în care s-au depăşit limitele, trebuie raportate valoarea depăşirilor şi numele clientului respectiv.

9. Autorităţile competente stabilesc proceduri - pe care le notifică atât Consiliului, cât şi Comisiei - pentru a preveni evitarea deliberată a necesităţii îndeplinirii cerinţelor de capital suplimentare în cazul riscurilor care depăşesc limitele stabilite la articolul 4 alineatele (1) şi (2) din Directiva 92/121/CEE în situaţia în care riscurile persistă mai mult de zece zile, transferând temporar riscurile respective spre altă societate, care face sau nu parte din acelaşi grup, şi/sau efectuând operaţiuni artificiale în scopul înlăturării riscului pe perioada de zece zile şi al creării unui nou risc. Instituţiile aplică sisteme care asigură semnalarea imediată a autorităţilor competente privind orice transfer care are acest efect.

10. Autorităţile competente pot autoriza instituţiile abilitate să recurgă la cealaltă definiţie a fondurilor proprii prevăzută la punctul 2 din anexa V şi să utilizeze această definiţie în sensul punctelor 5, 6 şi 8 din prezenta anexă, cu condiţia ca instituţiile respective să fie obligate, în plus, să îndeplinească toate obligaţiile enumerate la articolele 3 şi 4 din Directiva 92/121/CEE, în ceea ce priveşte riscurile din afara portofoliului privind tranzacţiile cu titluri (instrumente) financiare, utilizând fondurile proprii în sensul Directivei 89/299 /CEE.